HINDOSTANEN AAN DE NOORDZEE

HINDORAMA®

Profvoetballer
Ravi Mohanlal
Eerste Hindostaanse prof
in Europese profcompetitie

Shrila Jagessar
De eerste Miss India Holland

JRG 4 ■ NR 4 ■ juli/augustus 2003 ■

Miss India Holland Verkiezing 2003

Georgia Tours

reis- en passagebureau

BOEK BIJ GEORGIA TOURS EN ONTVANG GRATIS EEN PROEFABONNEMENT OP HINDORAMA !

ZOMER SPECIALS

naar Dubai vertrek dagelijks per KLM
(geldig tot en met 30 september 2003)

DUBAI CITY HOTELS

VERSAILLES

7 nachten/logies/ontbijt		extra nacht
2PK	€ 645 PP	€ 35
1PK	€ 745 PP	€ 50
KIND	€ 425	

BROADWAY

7 nachten/logies/ontbijt		
2PK	€ 645 PP	€ 35
1PK	€ 745 PP	€ 50

SHARJAH

BEACH HOTEL

7 nachten/logies/ontbijt		extra nacht
2PK	€ 645 PP	€ 35
1PK	€ 745 PP	€ 50
KIND	€ 425	

LOULOU'A BEACH

7 nachten/logies/ontbijt		extra nacht
2PK	€ 675 PP	€ 40
1PK	€ 795 PP	€ 50
KIND	€ 445	

Bovenstaande tarieven zijn inclusief:
Vluchten met de KLM • Luchthavenbelastingen en brandstoftoeslag • Transfers

SGR
SGR nr. 1995

Franklinstraat 93, 2562 CB Den Haag
Tel. 070 346 89 31 / 32 • Fax 070 392 46 00
Mobiel 06 50658848 • E-mail: stg.georgiatours@wxs.nl

HINDORAMA

Colofon

Hindorama is een tweemaandelijks informatief en opiniërend Nederlandstalig blad dat wordt uitgegeven door Stichting Hindorama i.o. Hindorama heeft een multicultureel karakter en beoogt een brug te slaan tussen de Hindostaanse gemeenschap (hindoes en moslims) en de Nederlandse samenleving.

Hoofdredactie (eindred.):
mr drs Kanta Adhin

Vaste medewerkers:
Fezila Amir-William Msc
Ranu Abhelakh
drs Sudesh Hira
Arshana Thakoersing
Cándani

Verder werkten aan dit nummer mee:
Sangi Raj, Sabitrie Gangapersad, Indra Varma, Karel Nijman, Wahid Saleh en Albert Ramdhiansing

Fotografie:
Roy Mohan, Ranu Abhelakh, Edward Troon, Amrika en Shyam Anroedh, Ernst Bode, Indian Culture Society (ICS) en Randjan Lalta

Bladmanager: Radjin Thakoerdin (info@sampreshan.nl)

Redactieadres:
Hindorama
Postbus 61035
2506 AA Den Haag
Tel. 070 365 46 88
Fax 070 365 44 46
E-mail: hindorama@sampreshan.nl

Abonnementen en advertenties:
Communicatiebureau Sampreshan
Telefoon 070 365 46 88
Fax 070 365 44 46
E-mail: info@sampreshan.nl

Een abonnement op Hindorama (zes nummers) kost € 22 (incl. porti) per jaar en dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Abonnementen worden automatisch verlengd, tenzij een maand voor het verstrijken van de abonnementsperiode bericht van opzegging is ontvangen. Vermeld bij correspondentie altijd uw abonneenummer (zie adreswikkel). Om u als abonnee aan te melden, kunt u bellen naar 070 365 46 88.

© 2003 Stichting HINDORAMA
Overname van artikelen geheel of ten dele, ongeacht in welke vorm, is niet toegestaan zonder uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Citaten uit artikelen zijn alleen toegestaan met bronvermelding.

ISSN:
0928-7965

Coverfoto:
Shrila Jagessar
De eerste Miss India Holland

Fotografie:
ICS

Redactioneel

KRAMPACHTIGHEID

Kanta Adhin, hoofdredacteur

Het tweede kabinet Balkenende wordt 'gesierd' met vijf vrouwelijke ministers. Een verbetering ten opzichte van Balkenende 1 en een mooi resultaat, zo vinden velen. Maar is dat wel zo? De krampachtigheid waarmee een en ander gepaard gaat, doet veel af aan het resultaat. Er zit nog helemaal geen soepelheid in het benoemen van vrouwen op hoge posities. Het is nog altijd een geforceerde actie die gepaard gaat met geforceerde publiciteit. De Hedi d'Ancona's worden staand in hun keuken door het actualiteitenprogramma *Netwerk* naar hun mening gevraagd over de vrouwvriendelijkheid van het nieuwe kabinet. Het wordt allemaal nog als een te grote bijzonderheid gepresenteerd. Wat mij betreft is dat geen winst voor de vrouwenemancipatie.

Ook het proces van de Europese eenwording, die nu steeds dichterbij komt, verloopt niet soepel. Een aantal oud-bewindslieden constateerden: "Den Haag integreert te krampachtig." En dit heeft niet alleen te maken met geld - het mag uiteraard niet teveel kosten -, maar zeer zeker ook met nationale gevoelens, de angst voor het verlies van eigen vertrouwde traditionele Nederlandse waarden. Gaat hier geen belletje rinkelen? De wens naar een multiculturele samenleving in Nederland? Als die wens in eigen land de grond in wordt geboord, dan ook niet zeuren in Brussel, maar gewoon opgeslokt worden door Europa.

Zoals Hindostanen in Nederland opgeslokt worden door Bollywood, de Indiase filmwereld. Festivals, feesten, missverkiezingen, overal hoor en zie je Bollywood. Film, zang, dans, kleding. Er is geen ontkomen aan. We proberen daarbij krampachtig ook de Surinaamse culturele uitingen in stand te houden, maar hoe lang zal dat nog kunnen? De taal Sarnami lijkt al te moeten wijken voor het Hindi. En waar er Surinaamse woorden of namen zijn, worden die wel 'verhindit'. Ik las, bijvoorbeeld, in een Indiase krant dat de Zevende Internationale Hindi Conferentie die in juni jl. in Suriname werd gehouden, was geopend door de Surinaamse president Ronaldo Benecian in aanwezigheid van vice-president Rattan Kumar Ajuddhya. Wij kennen hen als Ronald Venetiaan en Jules Ajodhia.

Misschien lijkt de Surinaams-Hindostaanse cultuur in de verdrukking te raken, maar niet de typisch Surinaamse gezelligheid. Er zijn verenigingen die zichzelf forceren naast muziek en dans andere onderdelen in hun programma op te nemen, zoals lezingen of gesprekken. Maar die worden dan opgeslokt door een ambiance van gezelligheid en lekker eten. Zo maakte ik recent mee dat mijn spreekbeurt in één adem werd aangekondigd met de beschikbaarheid van consumptiebonnen voor het eten dat zo meteen verkrijgbaar zou zijn. En mijn idee van een gesprek, relaxed zittend in een stoel, bleek een illusie. Al staande werd een en ander afgeraffeld omdat de muziekband, die vier uur lang zou spelen, al in de startblokken stond. Ik begrijp wel dat voor de band veel wordt betaald. Daar moet je dus optimaal van genieten. Maar waarom je gezelligheidsprogramma per se willen belasten met lezingen en gesprekken? Waarom krampachtig pretenderen iets te zijn, wat je niet bent?

Under construction:
De grootste HINDOSTAANSE SITE in Nederland!
HINDORAMA www.hindorama.nl

Zijn onze voorouders slaven geweest? • Hoe is het woord 'koelie' ontstaan? • Waarom zijn de Hindostanen naar Nederland gekomen? • Hoeveel Hindostanen zijn er in Nederland en waar wonen ze? • Hoe heeft de Hindostaanse cultuur zich in Nederland ontwikkeld? • Hoe is de maatschappelijke positie van Hindostanen in Nederland? • Verschillen Hindostaanse jongeren van andere etnische jongeren? • Zijn Hindostaanse jongeren trots op hun oorsprong? • Hoe hebben onze voorouders hun taal en waarden gehandhaafd? • Waarom Hindostaan en niet Hindoestaan? • Hoe staat het met de politieke participatie van Hindostanen? • Hoe zal de Hindostaanse gemeenschap zich verder ontwikkelen?

HINDOSTANEN

VAN BRITS-INDISCHE EMIGRANTEN VIA SURINAME TOT BURGERS VAN NEDERLAND

"Dit boek hoort thuis in ieder Hindostaans huishouden"

Drs. P. Heijnen (Wethouder van Onderwijs)

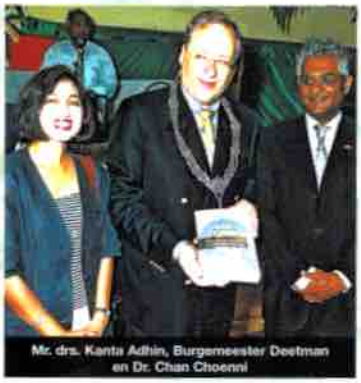

Mr. drs. Kanta Adhin, Burgemeester Deetman en Dr. Chan Choenni

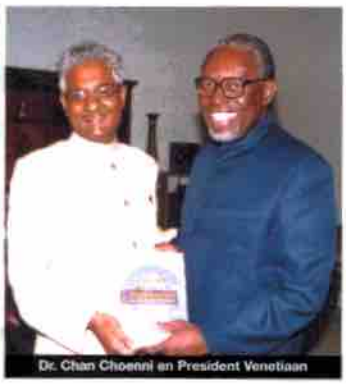

Dr. Chan Choenni en President Venetiaan

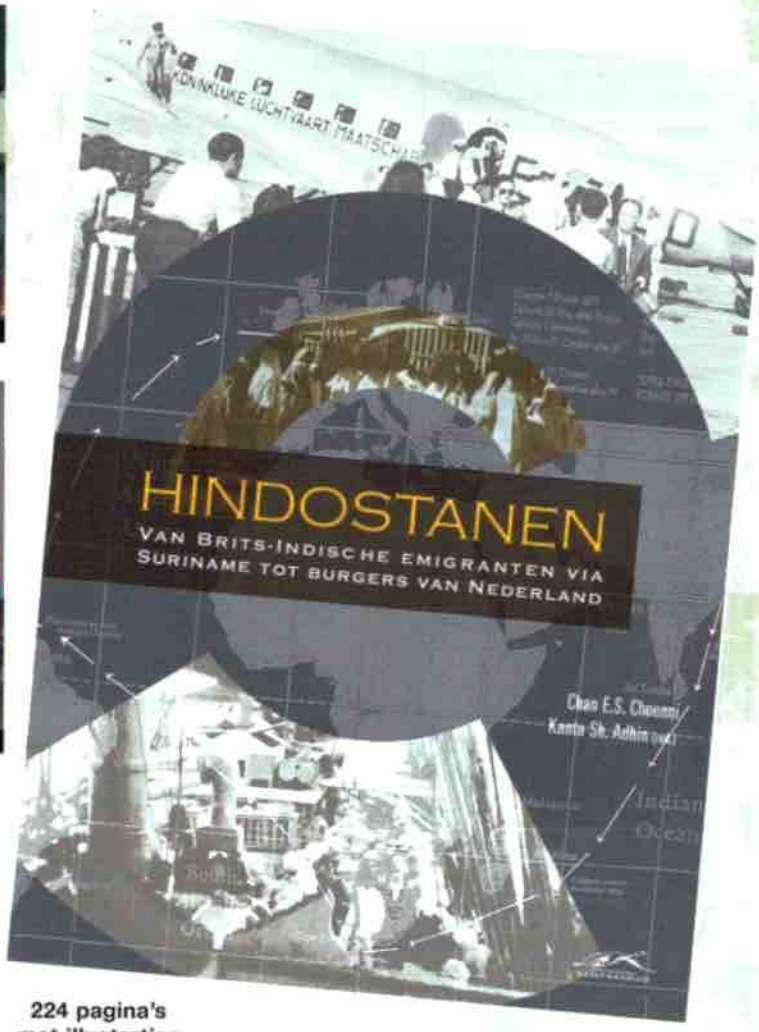

Dit boek gaat vooral over Hindostanen in Nederland, over de ontwikkeling die zij hier hebben doorgemaakt gedurende de afgelopen 30 jaar. Maar dit is ook een gedenkboek in het kader van 130 jaar Hindostaanse immigratie in Suriname. Daarom is er ook aandacht voor de overtocht van de immigranten vanuit Brits-Indië naar Suriname en wordt ook de ontwikkeling in Suriname in vogelvlucht geschetst. Voor wat betreft de positie van Hindostanen in Nederland kan op deelterreinen van een geslaagd integratieproces worden gesproken. Naast de auteurs/samenstellers Dr. C. Choenni en Mr. drs. K. Adhin werkten aan het boek mee: Prof. R. Gowricharn, Drs. B. Lalmahomed, Drs. M. Mahawat Khan, Drs. R.M. Marhé, Drs. D. Ramlal en Dr. H. Ramsoedh.

224 pagina's met illustraties

SAMPRESHAN

Dr. Chan E.S. Choenni en mr. drs. Kanta Sh. Adhin (red.)
Uitgeverij: SAMPRESHAN • ISBN 90 805092 4 8 • € 22,50

ALLÉÉN VOOR HINDORAMA ABONNEES €18,-

Verkrijgbaar bij Communicatiebureau SAMPRESHAN • 070 365 46 88 • info@sampreshan.nl • www.sampreshan.nl

inhoud 4 2003

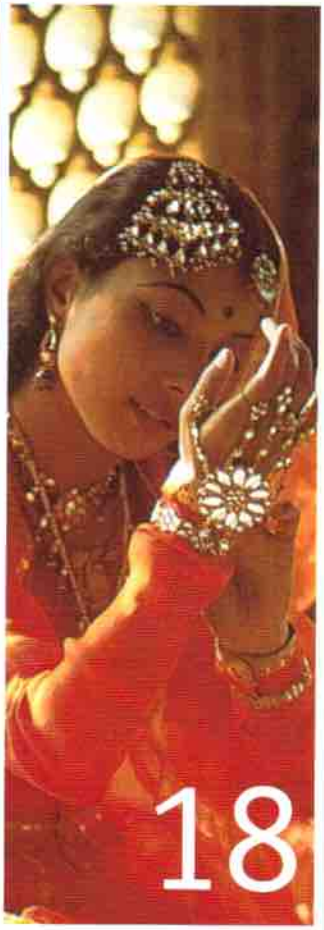

HINDORAMA

Miss India Holland Verkiezing
Een schoonheidsspektakel 8

Kabinet Balkenende II
- Dowlatram Ramlal: "Eenkleurige samenstelling is gemiste kans voor integratie." 14
- Enkele meningen over het jongste kabinet 15

Hindostanen en uiterlijk
"Je moet er wel goed bijlopen, anders val je nergens op" 18

Internationale Hindi Conferentie
Grotere internationale rol voor Hindi 28

Leven in onze metropool
In Amsterdam smelten geuren en kleuren samen 31

Immigratieviering
- Impressie van de viering in Nederland 32
- Historische euforie en werkelijkheid 36

Geloof en traditie
Pandit Attry beantwoordt enkele veelvoorkomende vragen 38

Shell Cares
Huiswerkbegeleiding in Den Haag: de persoonlijke aanpak 40

Profvoetballer
Ravi Mohanlal wil de Hindostaanse jeugd inspireren 42

Bruidsschat
Een uit Europa naar India gebracht fenomeen 44

vasterubrieken

Redactioneel 3
In Vogelvlucht 6
Podium 17
Column 21
Khubsurat 22
Metamorfose/Centerfold 25
Films/Showbizz 46
Reacties 48
Literair 49

In Vogelvlucht

Een blik op Hindostanen wereldwijd

Ouderenwoongroep in Zoetermeer

In navolging van grote steden als Den Haag en Amsterdam krijgt nu ook Zoetermeer een woongroep voor hindoe-ouderen. Sedert 1999 zet de vereniging *Shaanti Dhaam* zich in voor dit project. Onlangs werd met de woningbouwvereniging Vestia in Zoetermeer een intentieverklaring getekend. Vestia zal zorgdragen voor de bouw van de woningen en Shaanti Dhaam voor de bemensing. De eerste paal zal in maart 2004 in de wijk Oosterheem in de grond gaan en ongeveer 12 maanden later moeten de woningen worden opgeleverd. Het gaat om 32 ruime driekamer woningen en een gemeenschappelijke ruimte. Nu reeds hebben zich 42 gegadigden gemeld. Voorzitter P. Baboeram, die samen met de heer S. Soekhoe namens Shaanti Dhaam de intentieverklaring tekende, zegt dat het principe "Wie eerst komt, die eerst

maalt" zal worden gehanteerd. De anderen komen op de wachtlijst te staan. "Het kan zijn dat er van de 42 nog mensen afvallen, want niet iedereen heeft zijn inschrijfgeld van €10 betaald. Alleen degene die betaald hebben, komen daadwerkelijk op de inschrijflijst." In Zoetermeer wonen ongeveer 165 Hindostaanse 60-plussers. Het overgrote deel van de naar schatting 3.600 Hindostanen in deze stad betreft jonge gezinnen.

Lijst der rijksten in VK

De gebroeders Srichand en Gopichand Hinduja hebben een comeback gemaakt in de top tien van de lijst der rijkste personen in het Verenigd Koninkrijk. Deze lijst wordt jaarlijks door de *Sunday Times* opgesteld. Enkele jaren geleden behoorden de Hindujabroeders steevast tot de top tien, maar waren gaandeweg weggezakt. Vorig jaar stonden ze nog op de 35e plaats. Dit jaar staan ze op nummer 7 met een vermogen dat wordt geschat op 1.836 miljoen pond. Zij zijn de tweede snelste stijger op deze lijst waar nog 38 andere Aziaten op figureren, waarvan 31 van Indiase afkomst. Na de Hinduja's volgt Mittal, op de 12e plaats. Lord Swarj Paul, lid van de House of Lords, is van de 122e plaats teruggezakt naar de 302e met een vermogen van 105 miljoen pond (vorig jaar nog 280 miljoen pond). De eerste plaats wordt onveranderd ingenomen door de hertog van Westminster met een vermogen van 4900 miljoen pond, 200 miljoen meer dan vorig jaar.

Groot Hanumanbeeld op Trinidad

Begin juni is een ruim 28 meter hoog beeld van Hanuman op Trinidad & Tobago ingewijd op het terrein van de *Dattatraya Yoga Center* te Carapichaima. De plechtige inwijding viel samen met de opening van het in 12e eeuwse Zuid-Indiase stijl gerenoveerde ashramcomplex en de viering van de 61-ste verjaardag van Zijne Heiligheid Sri Ganapati Sachidananda Swami, de oprichter van de tempel. De inwijding geschiedde door Swami Datta Peethapadi Param uit Karnataka, India. Hij liet het beeld door befaamde Indiase beeldhouwers maken om de vibraties van de Amerika's (Noord-, Midden en Zuid-Amerika) positief te beïnvloeden. Volgens de voorzitter van het yogacentrum, Ramesh Maharaj, is het heiligdom - het hoogste hindoeheiligdom buiten India - een blijk van eerbetoon aan de Indiase voorouders, de sadhu's en pandits en aan allen die zich inzetten voor het behoud en de bescherming van het hindoegeloof. Voorts is het beeld bedoeld als zegen voor Trinidad & Tobago en voor de hele Amerikaanse en Caribische regio.

Saiva Conferentie in Maleisië

Van 26-28 september 2003 zal in Maleisië de negende *World Saiva Conference* met als thema "Saivism for Future Generations" worden gehouden. Deze jaarlijkse conferentie wordt georganiseerd door de Saiva Siddhanta Mandram, Maleisië in samenwerking met 17 organisaties wereldwijd. Met de conferentie wordt onder meer beoogd: het behoud van de Saiva Siddhanta filosofie, het bevorderen en verder ontwikkelen van de filosofie alsmede van de bijbehorende tradities.

SARS uit de ruimte?

Boeddhisten en hindoes in Singapore hebben in de afgelopen maanden verscheidene malen gebeden om de wereld vrij te maken van SARS (*Severe Acute Respiratory Syndrome*), de geheimzinnige longziekte die vanaf februari wereldwijd, met name in Zuid-Oost Azië, al vele honderden levens heeft geëist. Met gebeden gedurende 24 uur werd in boeddhistische en hindoetempels de goddelijke zegen afgesmeekt om de mensheid te bevrijden van SARS. Over de oorzaak bestaat nog geen duidelijkheid. Experts gaan ervan uit dat het virus afkomstig is uit het dierenrijk, namelijk van een katachtig dier, "gemaskerde larvenroller", dat in China een delicatesse is. Volgens de Britse sterrenkundige Chandra Wickramsinghe is de mogelijkheid reëel dat het SARS-virus uit de ruimte afkomstig is. Het virus is namelijk onverwacht nieuw en kwam zonder waarschuwing, reden waarom deze mogelijkheid niet buiten beschouwing moet worden gelaten. Eerder constateerde Wickramsinghe samen met een team van Indiase astronomen dat er vele microben, waaronder bacteriën en virussen, de aarde ongeschonden kunnen bereiken. Niet alle zijn schadelijk voor de mens. Dat SARS in de provincie Guandnong in China begon, is volgens Wickramsinghe geen toeval. De stratosfeer boven dat gebied ten oosten van de Himalaya is zeer dun, waardoor dat deel van de wereld bijna in direct contact met de ruimte staat. Wickramsinghe heeft deze theorie samen met zijn collega's Milton Wainwright en Jayant Narlikar in het Britse artsentijdschrift *The Lancet* uiteengezet. Vele wetenschappers vinden deze visie niet aannemelijk.

Rajan nieuwe topeconoom IMF

Raghuram Rajan wordt de nieuwe leider van de onderzoeksstaf bij het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Hij volgt Kenneth Rogoff op die eerder al te kennen had gegeven terug te keren naar de *Harvard University*. Rogoff blijft aan tot na de jaarvergadering van het IMF op 23 en 24 september in Dubai. Rajan is nu professor aan de Universiteit van Chicago. Hij komt uit India en is een expert op het gebied van financiën. Hij wordt de belangrijkste econoom bij het IMF. In die functie wordt hij onder meer verantwoordelijk voor de publicatie van de halfjaarlijkse *World Economic Outlook*, die een beeld geeft van de economische vooruitzichten in de wereld.

Onenigheid over borstbeelden Lachmon

In Paramaribo dreigt een onverkwikkelijk geschil de nagedachtenis van de in 2001 overleden leider van de Hindostaanse politieke partij VHP, Jagernath Lachmon, te schaden. Kunstenaar Erwin de Vries die in opdracht van de VHP twee borstbeelden van Lachmon heeft vervaardigd, heeft deze nu in zijn tuin te koop aangeboden. Hij wacht al langer dan een jaar op betaling van 12.000 euro van de kant van de VHP. Deze heeft tot nu toe echter geweigerd te betalen. Volgens Harold Ramdhani, voorzitter van de Stichting Jagernath Lachmon die de opdracht had verstrekt, heeft De Vries zich niet aan het contract gehouden. "Hem was gevraagd twee goedgelijkende borstbeelden te maken. Nu zijn er twee koppen en slechts met veel fantasie kun je daarin de heer Lachmon herkennen." Hij is dan ook niet van plan met het geld over de brug te komen en zal - nu De Vries het erop laat aankomen - zijn bestuur en de VHP aldus blijven adviseren. Van zijn kant zegt De Vries dat hij op aanwijzing van mw. Lachmon aanpassingen had aangebracht waarmee zij instemde.

Uitreiking derde Vedanta Prijs

De *Stichting Jnan Adhin Fonds* heeft op 28 mei voor de derde maal in Paramaribo de Vedantaprijs uitgereikt. Ditmaal werd de prijs postuum verleend aan Abdoel Gaffar Muradin (1897-1953) vanwege zijn verdiensten op het gebied van de *yogavidya* (spirituele leer waarbij wijsheid wordt verkregen door yoga). Zijn leerling, Paul Storm, legde deze leer neer in het boek *De oceaan in een druppel* (1980). In de leer van Muradin zijn verschillende elementen van de vedantafilosofie terug te vinden, waaronder *moksh* (verlossing uit het aardse leven), reïncarnatie en karma. Muradin was onderwijzer en voorzitter van de moslimgemeente in Suriname. Hij stond bekend om zijn verdraagzaamheid en oprechtheid. *Gaf* of *Broeder Gaf*, zoals hij werd genoemd, was in feite een yogi, helderziende, kruidendokter en guru. De prijs werd door Muradin's dochter in ontvangst genomen. Eerder ging de Vedanta-prijs naar de Belgische schrijver Jef Crab en naar de Surinaamse dichter Shrinivasi. Allen hebben zij met hun werk een bijdrage geleverd aan de bevordering van het besef van eenheid van de natuur, het vedantische universalisme. Op de foto Gaf Muradin (rechts) in gesprek met de oprichter van het fonds, Jnan Adhin (1927-2002), toen ongeveer 24 jaar.

Shrila Jagessar
Miss India Holland 2003

Zondag 15 juni 2003 ging de geschiedenis in als de dag waarop de eerste Miss India Holland werd verkozen. Zeventien schoonheden in de leeftijd van 18 tot 25 jaar streden om de prestigieuze titel en na een lange zit van ruim zes uren werd de 20-jarige Shrila Jagessar uit Utrecht gekroond tot Miss India Holland 2003. Niet alleen zal zij op 27 september 2003 Nederland vertegenwoordigen op de 18e editie van het *Miss India Worldwide Pageant* in San Francisco, ook zal zij als ambassadrice de Hindostaanse samenleving zowel nationaal als internationaal op een professionele wijze naar buiten toe presenteren. Ook zal zij worden ingezet voor goede doelen. Zo zal zij een bezoek aan Suriname brengen waar ze aan het verzorgingshuis voor gehandicapte kinderen 'Huize Betheljada' en het onderwijsproject 'Mediatheek Kwatta' goederen zal overhandigen. Verder wordt de mogelijkheid om een carrière in de modellen- en televisiewereld te starten niet uitgesloten.

Arshana Thakoersing

Miss India Holland 2003

Een schoonheidsspektakel

Het evenement begon met een spectaculaire openingsact, waarbij alle zeventien kandidaten een groepsdans uitvoerden op de tonen van het zeer bekende *Dole re Dole* uit de film *Devdas*. Daarna schitterden ze eerst in westerse avondkleding, vervolgens in de talentenronde met een eigen gekozen act en tot slot in Indiase kleding. De talentenronde was van een hoog Bollywoodgehalte. De meeste kandidaten hadden gekozen voor een filmzang- en dansnummer. Sommigen deden dat in combinatie met een westers tintje. Enkelen lieten zich verleiden tot een gedicht of toneelstukje. Tussendoor werd diverse entertainment aangeboden, zoals een Magic Show, Bhangra dans en stand up comedian Melkman. De jury had een gemêleerde samenstelling: Notaris P.F.W. Sebök (voorzitter), Rajesh Anand (handwerkvakman), Seema Sharma (schoonheidsspecialiste), Marijke van de Velde (Modellenbureau Avant Garde), Mala Jorissen (kledingbusiness), Marijke van Helwegen (ambassadrice cosmetische chirurgie) en Els van de Berg (Ici Paris Cosmetica).

Na de derde ronde werden zeven kandidaten voor de finale geselecteerd die elk een vraag van één van de juryleden moesten beantwoorden. Na veel rekenwerk kwam de jury tot haar slotoordeel. Alvorens de nummers 3, 2 en 1 bekend te maken, werden de titels van *Miss Sympathika* (de door de kandidaten gekozen meest sympathieke deelneemster) en *Miss Performance* uitgereikt. Savieja Sheikkariem mocht zich de meest sympathieke deelneemster noemen, terwijl Maittrie Soerdjbali voor haar dansact werd beloond. Eindelijk was het dan zover. Roexsana Sheikhalibaks (20) en Nargis Thakoerdin (20), beiden uit Den Haag, werden

respectievelijk *second* en *first runner up*, terwijl de titel van Miss India Holland 2003 ging naar de eveneens 20-jarige Shrila Jagessar uit Utrecht.

Van meet af aan was duidelijk gemaakt dat de organisatie in handen was van de nieuwe stichting Indian Culture Society (ICS). Het evenement was groots aangepakt met buitengewoon veel reclame en een glossy magazine vooraf en een professionele uitvoering. Publiek en pers waren in groten getale aanwezig. De presentatoren Cynthia Kishoendayal en Narsingh Balwantsingh mochten er ook zijn, zelfs nadat zij enigszins verbijsterd door het illusionistenkoppel Winfried en Angelique uit een doos werden 'getoverd'. De organisatie had zich alleen verkeken op de tijd en het beoogde eindtijdstip van half elf werd met bijna twee uren overschreden. Een aantal toeschouwers verliet de zaal dan ook voortijdig.

Hindorama vroeg aan diverse personen en de drie finalisten hoe zij het evenement hadden beleefd.

Toppunt van integratie!

Onder de toeschouwers bevond zich ex-minster Nawijn voor Vreemdelingenzaken en Integratie. Hij vond het allemaal geweldig. "Dit is de eerste keer dat ik op een missverkiezing aanwezig ben. Het is fantastisch hoeveel mensen hier rondlopen. Als ex-minister weet ik heel goed dat de Hindostaanse gemeenschap in Nederland vooruitstrevend is en geweldig veel aan integratie doet. Het zijn hardwerkende mensen en aan zo'n evenement merk je dat weer. Dit is ook het toppunt van integratie natuurlijk, want autochtone Nederlanders doen dit ook. En over het lekkere eten hoef ik niet te beginnen."

V.l.n.r. Nargis Thakoerdin (first runner up), Shrila Jagessar (Miss India Holland) en Roexsana Sheikhalibaks (second runner up)

Hoog niveau

Presentatoren Cynthia Kishoendayal en Narsingh Balwantsingh vonden het een geslaagde avond. "Het is alleen jammer dat wij Hindostanen onze timing nog steeds niet mee hebben," zegt Narsingh doelend op de uitloop van de show. Volgens Cynthia die het met Narsingh eens is, kon je overigens wel zien dat de aanpak van een hoger niveau dan gebruikelijk was. "Kijk naar het prachtige decor, de locatie - Lucent Danstheater - en de entertainment." Narsingh voegt toe: "ICS heeft een kwalitatief goed podium geboden waarop Hindostaanse meisjes zichzelf helemaal hebben kunnen profileren. De organisatie ging ervan uit dat de presentatoren de kandidaten ook goed moesten kennen en daarom hebben wij het traject ook helemaal met hen meegelopen. Wij moesten ons dus ook heel erg goed voorbereiden."

Goede kandidate voor de internationale verkiezing!

De kroning van Shrila Jagessar werd verricht door Priya Arora, Miss India USA 2002 en nummer 2 bij de verkiezing van de Miss India Worldwide 2002. Zij vond de organisatie heel erg goed. "Ik ben het ook eens met de keuze van de jury. Shrila zal het vast goed doen op de Miss India Worldwide Pageant. Ik wens haar veel succes."

Miss India Holland en Miss Hindustani

De heer S. Chotoe, organisator van de Miss Hindustani Verkiezing, vond het evenement redelijk goed georganiseerd. "Dit is één van de missverkiezingen die na ons zijn gevolgd en dat is goed." Volgens hem schept de nog te kiezen Miss Hindustani geen verwarring met de Miss India Holland. Het verschil zit in de afvaardiging. Voorheen ging Miss Hindustani naar het Miss India Worldwide Pageant, maar nu zal de Miss India Holland dat doen, omdat de rechten daarvoor zijn afgekocht door de ICS. "Ik kan deze organisatie toch niet tegenhouden om hetzelfde te doen als wij. Wij zullen nu ervoor zorgen dat we nog betere doelstellingen hebben, een kwalitatief betere organisatie en een goed product. De Miss Hindustani zal voortaan één of twee projecten in de derde wereld ondersteunen. Komend jaar is dit een project in Calcutta voor de educatie van ontheemde kinderen."

ICS-voorzitter Sharla Lachchi-Rambhadjan (r), Jimmy Lachchi (l) met de kersverse Miss India Holland 2003

Second Runner Up

Roexsana Sheikhabaks wist niet wat haar overkwam. "Het was een geweldige ervaring en ik raad alle meiden aan om zich op te geven voor de volgende Miss India Holland Verkiezing." Als de gelegenheid zich voordoet, zou zij zich wel met mode en showbizz willen bezighouden. Maar voor nu: eerst uitslapen om tot rust te komen.

Miss India Holland 2003
Met haar 20 jaar is de Utrechtse studente Bedrijfskunde, Shrila Jagessar, de geschiedenis ingegaan als de eerste Miss India Holland. "Ik was heel erg geschrokken toen ik mijn naam hoorde. Ik kon niet geloven dat het echt zo was. Iemand moest me knijpen om me uit de droom te helpen. Natuurlijk ga je voor de eerste plaats, maar je verwacht het toch niet. Alle kandidaten zijn mooi op hun eigen manier. Iedereen heeft iets moois, iedereen deed het goed, iedereen kon het zijn en ik gunde het iedereen van harte." Het begin vond ze het engste moment van de verkiezing. De kersverse Miss gaat een drukke tijd tegemoet, maar haar school zal ze niet opgeven. "Dat gaat natuurlijk voor, maar alles valt te combineren. Het komt dus wel goed."

First Runner Up
"Ik had absoluut niet verwacht op deze plaats te eindigen," zegt Nargis Thakoerdin. "Ik vind het heel leuk en een hele eer. Ik zal genieten van alle aanbiedingen die ik hierdoor zal krijgen. Ik weet natuurlijk niet wat die zullen zijn. Ik wacht af en intussen ga ik proberen mijn studie af te ronden."

Waar waren de niet-Hindostanen?
Hoofdsponsor notaris P.F.W Sebök was volgens eigen zeggen zeer verrast. Zelf hield hij zich niet bezig met de voorbereidingen. "Als hoofdsponsor hield ik wel alles in de gaten en wilde heel graag dat het zou slagen. De mensen waren zeer professioneel bezig. We hopen dan ook dat het een goede uitstraling heeft gehad, met name om de Hindostaanse vrouw nog eens in het voetlicht te plaatsen. Daar gaat het uiteindelijk om." In vergelijking met andere missverkiezingen vindt Sebök deze er toch uitsteken. "Je exponeert met name in je presentatie de hele cultuur die erachter zit met de dans, muziek en tekst. Ik vind het heel belangrijk dat dát naar buiten komt. Ik vind het alleen jammer dat er bijna alleen maar Hindostanen in de zaal zaten. Voor de volgende keer zou ik graag meer niet- Hindostanen in het publiek zien.

Eenkleurige samenstelling is gemiste kans voor integratie!

Ruim twee maanden durende moeizame onderhandelingen tussen CDA en PvdA, die als grote winnaars uit de verkiezing van januari 2003 kwamen, liepen op niets uit. Daarna ging het CDA in zee met favoriete coalitiegenoot VVD en met D66. In betrekkelijk korte tijd kon overeenstemming worden bereikt over een taai regeringsprogramma dat wordt gekenmerkt door harde bezuinigingsmaatregelen. Hindorama sprak met Dowlatram Ramlal over het motto van het kabinet *Meedoen, Meer werk, Minder regels* en (mogelijke) consequenties voor minderheden en sociaal zwakkeren. Hieronder bevindt zich ook een groot aantal Hindostanen, met name ouderen.

Achterste rij v.l.n.r. De Geus, Veerman, Brinkhorst en Hoogervorst
Middelste rij v.l.n.r. Kamp, Van Ardenne-van der Hoeven, Peijs, Remkes, Dekker en Verdonk
Voorste rij v.l.n.r. Van der Hoeven, De Graaf, Balkenende, koningin Beatrix, Zalm, De Hoop Scheffer en Donner

Ramlal was wethouder Gezondheidszorg in Den Haag (1989-1992) en Tweede-Kamerlid voor het CDA (1992-1994). Momenteel is hij niet actief op de voorgrond, maar participeert meer in ad hoc commissies van de partij. Naast zijn dagelijkse werkzaamheden als directeur van de Sociaal-Pedagogische Dienst Zuid-Holland bekleedt hij tal van bestuursfuncties, onder meer in de Raad van Toezicht van NOS, het Bedrijfsfonds voor de Pers, de Raad van Toezicht van het psychiatrische ziekenhuis Delta Bouman in Rotterdam en het Haags Werkbedrijf.

Hij vindt het bijzonder jammer dat het niet mogelijk bleek een CDA/PvdA-regering te vormen. "Los van de duidelijke keuze van het electoraat voor deze twee partijen, zouden de maatschappelijke vraagstukken van deze tijd veel beter tegemoet getreden kunnen worden met een CDA/PvdA-combinatie. Het gaat nu niet goed met de economie. Het is voor een ieder helder dat er maatregelen moeten worden getroffen. Om bezuinigingen te kunnen doorvoeren is de steun van maatschappelijke partners onontbeerlijk. Met de PvdA die als partij meer in de linkerhoek is gesitueerd en een historische betrokkenheid heeft met de

Regering Balkenende II: enkele meningen

De Regering Balkenende II bestaande uit het CDA, VVD en D66 heeft harde maatregelen aangekondigd om Nederland uit de economische recessie te trekken. Daarnaast blijft integratie een prioritair issue. Buitenlanders die naar Nederland willen komen, zijn aan zeer stringente regels onderhevig. Hindorama vroeg enkele Hindostanen naar hun mening.

Zakenman (48): Ik vind het prima dat die WAO (Wet Arbeidsongeschiktheid-*red.*) wordt aangepakt. Weet je hoeveel mensen daarvan profiteren? Ik werk hard en ik erger me aan mensen die gewoon niet willen werken. Sommigen doen wel allerlei klussen, zwart. Dan hebben ze blijkbaar nergens last van en zorgen zo voor een dubbel inkomen. Ik en ook anderen nemen wel alle risico's en zij maar van onze premies profiteren. Ik heb het niet over mensen die het echt nodig hebben. Maar die hoeven ook niet bang te zijn voor een herkeuring.

Onderwijzeres (43): Het kabinet is nu een stuk evenwichtiger qua samenstelling mannen en vrouwen. Dat vind ik al een goede vooruitgang. Helaas is er nu geen enkel allochtoon gezicht. Maar goed, uiteindelijk gaat het nu erom dat een goed en effectief beleid wordt gevoerd. Dat moet ik nog zien. Aan al dat praten heb je niet zoveel. Daadkracht is een stopwoord van Balkenende, maar in de vorige regering is hij daar niet aan toegekomen. Voor onderwijs is er op aandringen van D66 meer geld uitgetrokken. Wat er nodig is in het onderwijs is meer mensen en minder regels.

WW-er (32) : Ik vind de situatie beroerd. Ik zou met een meisje uit Suriname trouwen, maar zij kan niet overkomen, omdat mijn inkomen te laag is. Nederlands spreekt ze al. Dat is niet het probleem. Ik zoek werk, maar ik kom niet aan de slag. Ik verdien nu wel wat hier en daar, maar dat kun je moeilijk officieel vertellen. Die regering heeft het over "meedoen", maar ze drukken mensen zelf aan de kant.

Welzijnswerker (51): Ik vind het jammer dat PvdA als tweede grootste partij niet in de regering zit. Deze regering zal flink gaan snijden in het werk dat wij nu doen en dat erg belangrijk is voor het proces van integratie, het proces van meedoen. Ik hoop dat ze "meedoen" niet alleen met de mond zullen belijden, maar ook het belang van ons werk zullen inzien.

Verkoper (27): "Minder regels", laat me niet lachten. Voor wie minder regels! Niet voor allochtonen, die moeten aan steeds strengere eisen voldoen. Misschien minder regels voor al die rijkelui, die maar steeds rijker worden. En minder regels voor mensen die fraude plegen. Kijk naar de bouwfraude. Voor miljoenen is de staat opgelicht, maar daar wordt geen werk van gemaakt. Als ik een beetje te hard rijd, heb ik direct een boete aan mijn broek. Of een bon als mijn auto twee minuten langer bij een parkeerautomaat staat. Daar is blijkbaar wel capaciteit voor.

HBO-student (20): Het boeit me niet wat de regering doet. Ik zorg ervoor dat ik mijn studie afmaak en dan ga werken. Dan zal ik ook wel mijn belasting afdragen. Veel invloed kun je toch niet uitoefenen. Uiteindelijk doet men toch wat men wil en als de economische situatie in het land bepaalde maatregelen noodzakelijk maakt, dan zul je toch eraan moeten. Nu zijn de mensen erg consumptief ingesteld en ze willen niks missen, alleen maar meer en meer. Eens houdt de groei op. De zwaksten in de samenleving moet je wel ontzien, maar je moet niet gaan pamperen. Dan komen mensen nooit uit die positie.

vakbonden, zou het wellicht makkelijker worden de benodigde steun te verwerven voor het initiëren van noodzakelijk beleid." Volgens Ramlal heeft CDA-leider Balkenende oprecht geprobeerd om met PvdA tot een vergelijk te komen. "Balkenende had tijdens de verkiezingsstrijd duidelijk een voorkeur uitgesproken voor samenwerking met de VVD. Hij moest wel een mentale omslag maken. Dat heeft enige tijd gevergd. Maar toen hij eenmaal de onderhandelingen inging, heeft hij zich integer opgesteld." Hij ziet de CDA-leider niet als een machtspoliticus. "Hij is aardig en belangstellend." Ramlal kan wel de irritatie over Balkenende's praatstijl begrijpen. Te snel, niet de vragen rustig afwachten, maar meteen de woorden als een niet te stuiten waterval laten stromen.

"Ik zie de CDA-leider niet als een machtspoliticus. Hij is aardig en belangstellend."

Drs. D. Ramlal

Marginalisatie

Alhoewel het kabinet streeft naar meedoen van een ieder aan de maatschap-

pij, zullen de bezuinigingsvoorstellen juist marginalisatie in de hand werken. Mensen die nu aan de onderkant van de samenleving zitten, zullen in een nog slechtere positie geraken door, bijvoorbeeld, stijging van ziektekostenpremies, verlaging van huursubsidies en herkeuring van personen onder de 45 in de WAO. "Dan gaat het om een aardig aantal Hindostanen. Vooral ouderen die geen volledige AOW-premie hebben kunnen opbouwen omdat ze niet 40 jaar onafgebroken in Nederland hebben gewerkt. Door hogere lasten zullen zij het moeilijker krijgen. Dan heb je de Melkert- of Ideebanen die men wil afschaffen. Deze banen zijn juist bedoeld om mensen die in de bijstand zitten uit die positie te halen en de doorstroming naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen. Als deze banen worden afgeschaft, komen deze mensen weer in de bijstand terecht. Er zijn meer dan 20.000 Melkertbanen en in Den Haag alleen zo'n 3000 tot 4000. De meeste Hindostaanse stichtingen hebben wel mensen op zo'n baan. Het vervoer van leerlingen van hindoescholen, bijvoorbeeld, is bijna volledig afhankelijk van zulke banen."

Moeilijk aan werk komen

Ramlal vreest dat het voor migranten steeds moeilijker zal worden om aan een reguliere baan te komen. "Maar de mensen mogen niet te afwachtend zijn; ze moeten niet alleen op de overheid wachten. De overheid creëert randvoorwaarden en ze moeten zelf aan de slag. Goede opleidingen doen en netwerken!" Wat hem opvalt, is dat het proces al vaak strandt bij de sollicitatiebrief. "Onze mensen, ook al hebben ze een goede opleiding, schrijven een brief van zes tot acht regels. Over hun motivatie voor de bewuste baan wordt niets of nauwelijks wat gezegd. Als er dan andere, duidelijkere brieven zijn, kun je begrijpen dat een sollicitatiecommissie aan die de voorkeur geeft. Als ik zelf bij het proces betrokken ben, span ik mij ervoor in toch degenen met de vereiste opleiding te laten uitnodigen voor een gesprek. In vele gevallen blijkt het om goede kandidaten te gaan die zich ook bewijzen. Men moet zich dus veel beter oriënteren op de algemene werkcultuur en de codes en niet alleen maar op die binnen de eigen groep. In het algemeen moet een bredere belangstelling worden ontwikkeld."

Meer kennis van regels

Ramlal vindt het ook van belang dat minderheden, waaronder Hindostanen, zich de bestaande regelgeving beter eigen maken. "Er zijn gebieden waar de regelgeving is doorgeschoten en een bureaucratisch doolhof is geworden. Dit geldt bijvoorbeeld in de bouw, het aantrekken van seizoenarbeiders, de vestiging van ondernemingen. Daar wil het kabinet iets aan doen. Voor onze mensen geldt in het algemeen dat zij zich beter moeten oriënteren op wat er allemaal aan regels en mogelijkheden bestaat. Er zijn bijvoorbeeld verschillende fondsen die iets kunnen betekenen voor migranten met een goed initiatief, maar men is daar veelal niet van op de hoogte." Het zal toch niet zo zijn dat er aan de top minder regels gelden maar op het dagelijks niveau, waar migranten meer mee te maken hebben, regeltjes heel strikt worden toegepast? Ramlal kan zich indenken dat er soms situaties zijn die tegen het rechtsgevoel van de gewone mens indruisen. Bijvoorbeeld grote fraudes waar de zaak door Justitie wordt geschikt en het bedrag van de fraude, dat in de miljoenen kan lopen, niet op het desbetreffende bedrijf wordt verhaald. "Je moet je voorstellen dat als dergelijke grote bedragen inderdaad zouden worden verhaald, het bedrijf direct zijn deuren kan sluiten. Dit betekent duizenden werklozen. Er wordt dus een afweging gemaakt. Maar het is te begrijpen dat iemand die in het verkeer misschien maar zes kilometer te hard rijdt en direct een fikse boete te pakken heeft, zich daaraan stoort."

Premier Balkenende

Participatie in reguliere instellingen

Volgens Ramlal zal het bezuinigingsbeleid nauwelijks een impact hebben op het welzijnswerk van migrantenorganisaties. "De subsidies die daarin omgaan zijn heel klein. Het gaat om bedragen als 400.000 tot 450.000 voor organisaties als *SRS* (Stichting Regionaal Steunpunt Den Haag) en *Krosbé* (Rotterdam). En een organisatie als *Eekta* krijgt maar één betaalde plaats gesubsidieerd. In Den Haag is er zo'n 40 miljoen voor welzijnswerk en daarvan gaat misschien maar een miljoen naar migrantenorganisaties. Dit zijn bescheiden bedragen als je ze vergelijkt met de subsidies in de kunstsector (Kamerorkest, theater) en daar profiteren minderheden nauwelijks van. In het kader van integratie is er sowieso sprake van een beleid dat streeft naar het opgaan van het welzijnswerk voor migranten in het reguliere welzijnswerk. Daar moeten dan wel de nodige faciliteiten voor worden gecreëerd.

Verder is het van belang dat migranten veel meer gaan participeren in de besturen van reguliere instellingen als woningbouwcorporaties, verzorgingsinstellingen en dergelijke en daar zaken op de agenda zetten. Ook bij de gemeentes moeten gemeenteraadsleden zich daarvoor inzetten. Het bij de desbetreffende wethouder op de agenda zetten van de noodzaak van participatie van migranten in reguliere instellingen."

Gemiste kans!

Dat er in het kabinet geen enkele minister of staatssecretaris met een migrantenachtergrond deelneemt, vindt Ramlal een gemiste kans. "Men praat aldoor over waarden en normen, over meedoen. Maar wanneer het erop aankomt dit zelf zichtbaar te kunnen maken, lijkt er wel sprake van een bewustzijnsvernauwing. Tegenwoordig kun je ook niet meer wegkomen met "Er zijn geen goede kandidaten", want die zijn er wel degelijk. Als ervoor gekozen was iemand met een migrantenachtergrond op te nemen, zou er een geweldige impuls voor integratie uitgaan. Men voelt zich thuis in een land waar ook in de hogere regionen herkenbare elementen zijn. Als je integratie inderdaad zo belangrijk vindt, dan zijn dit de momenten om dat goed zichtbaar te maken."

Podium

Eenzijdige berichtgeving over India

W. Saleh

Ik lees regelmatig de columns en de berichten van Anil Ramdas over India. Wat mij opvalt, is de gekleurde en eenzijdige berichtgeving, meestal met de nadruk op de negatieve kant van de Indiase samenleving. Naast problemen zijn er toch ook positieve dingen in de Indiase maatschappij? Of komt Ramdas die niet tegen? Of zijn die niet interessant genoeg voor de Nederlandse lezers?

In een van zijn berichten ("Alleen op de wereld") meldt Ramdas, bijvoorbeeld, dat de Indiase democratie geen visie heeft m.b.t. de ontwikkeling van India. Hoe kan het dan dat India ondanks een verdrievoudiging van de bevolking van 300 miljoen in 1947 tot meer dan 1 miljard in 2003 toch geheel zelf voorziet in de voedselbehoefte van de bevolking? Afgelopen jaar werd voor meer dan een miljard US$ voedsel naar 25 landen geëxporteerd. In de productie van rijst neemt India momenteel de tweede plaats in op de wereldranglijst. Volgens premier Vajpayee moet zijn land in 2020 een volledig ontwikkeld land zijn, vrij van armoede en honger en vol kansen voor de meer dan een miljard inwoners. Hoe is het gesteld met de politieke visie in Nederland? Neem bijvoorbeeld de aanleg van de Betuwelijn. "De Betuwelijn komt, want hij komt, dus hij komt" (NRC-Handelsblad van 22-2-03). Is dit nu een visie? 'De mensen zonder visie' zijn wel bezig een van de grootste wegenbouwprojecten in de wereld te realiseren. Dat is het 5.874 km lange *Golden Quadrilateral* project dat alle belangrijke Indiase steden van noord tot zuid en van west tot oost door middel van snelwegen met elkaar verbindt.

De Ayurvedische geneeskunst, die Ramdas afkraakt, is erkend door de Wereld Gezondheidsorganisatie als een wetenschap en wordt ook in Nederland gepraktiseerd. Ook door afgestudeerde Nederlandse artsen. De 700 miljoen mensen die op het platteland wonen zijn niet uitsluitend "stemvee", zoals Ramdas schrijft, maar leveren ook een zeer belangrijke bijdrage aan de economische groei en ontwikkeling van India. In het afgelopen jaar is er ondanks droogte in 14 van de 28 provincies in India nauwelijks prijsverhoging van levensmiddelen geweest. De inflatie was 3 procent. De Indiase economie is momenteel één van de snelst groeiende economieën ter wereld. Ondanks een globale recessie en binnenlandse natuurrampen als droogte en watersnood, groeide de export in het afgelopen jaar met 19 procent. In 1999 was de economische groei 6,3 procent en 5,4 procent in 2002. Een veel beter resultaat dan in sommige geïndustrialiseerde landen. Tien jaar geleden was de buitenlandse reserve van India minder dan 4 miljard US$; nu meer dan 73 miljard US$. De ontwikkelingen in de ICT-sector zijn verbazingwekkend. Volgens het onderzoeksrapport *The Next Trillion-Dollar Economy*, gepubliceerd door J. M. Morgan Stanley, zal India in het jaar 2010 de magische grens van "Trillion-Dollar" bereiken. Dit is ook de verwachting van McKinsey en de *National Association of Software and Services Companies*. Om dit te kunnen realiseren, is ook visie nodig. Of niet soms?

India is niet alleen op de wereld. Bijna alle bekende en minder bekende buitenlandse bedrijven proberen de markt van de enorme Indiase middenklasse te veroveren. Toonaangevende bedrijven uit Europa en Amerika hebben hun call-centers, helpdesks en in sommige gevallen hun administratie naar India gebracht. Dit, vanwege de excellente kwaliteit van het werk van

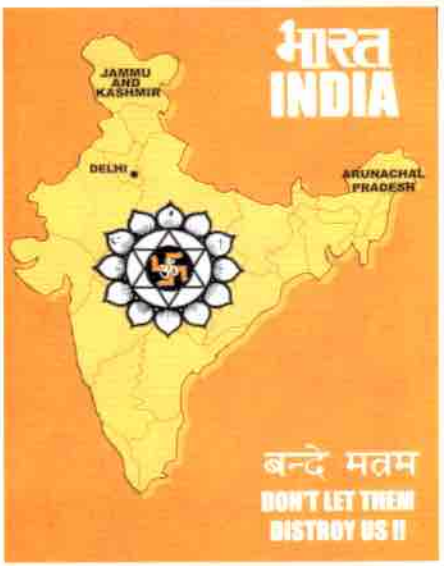

de Indiase werknemers tegen een zeer gunstige prijs. Ondanks de twijfel van Ramdas functioneert de democratie in India net als in Europa. Aangezien de grondbeginselen van het hindoeïsme tolerant en open zijn tegenover andere godsdiensten, zal India ondanks de recente rellen een seculiere staat blijven. Dit is ook de wens van de zwijgende meerderheid. De mensen zullen in staat zijn hun eigen boontjes te doppen, met of zonder een egalitaire maatschappij, met of zonder een laisser-faire economie of een vrije markt. Uiteraard met deelname van in ieder geval een deel van de 700 miljoen mensen die in de dorpen wonen. Om dat te kunnen zien moet Ramdas eerst proberen zijn bril van de alles beterwetende westerling af te zetten.

Betreed ook het PODIUM van Hindorama en geef uw mening over een bepaald onderwerp. Stuur uw bijdrage van max. 600 woorden naar Hindorama. De redactie behoudt zich het recht voor stukken te redigeren en/of in te korten.

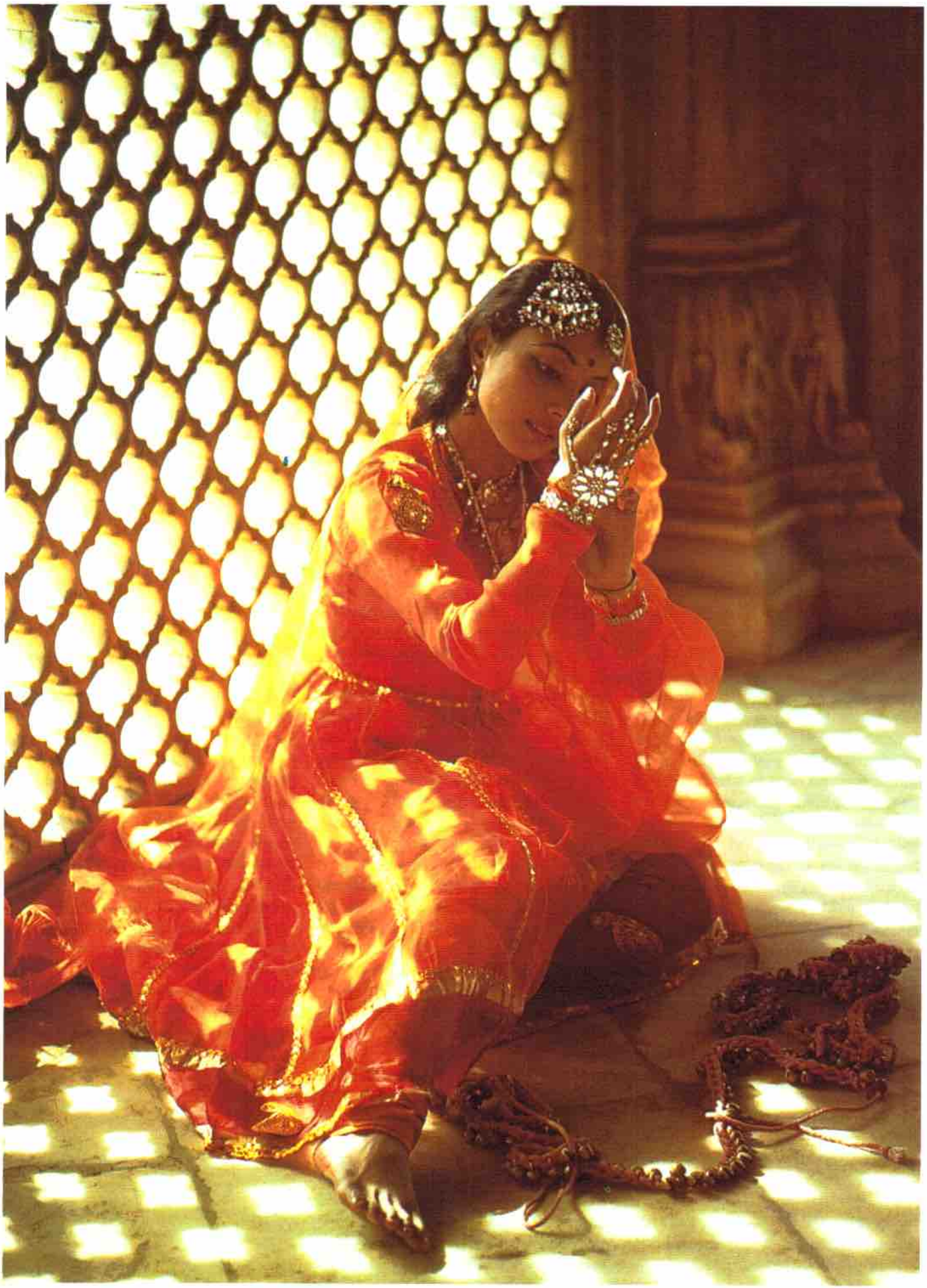

"Je moet er wel goed bijlopen, anders val je nergens op"

Hindostanen en uiterlijk

Arshana Thakoersing

Vrouwen hebben altijd een halve dag nodig om zich klaar te maken en als het moment daar is, zijn ze nog niet klaar. Dat is het verhaal dat mannen altijd vertellen. Vrouwen daarentegen vinden dat mannen ook lang voor de spiegel staan, want zij vinden het minstens zo belangrijk om goed voor de dag te komen.

Nu wordt steeds meer nadruk gelegd op de schoonheid van de mens. Media spelen hierin een zeer belangrijke rol. De bladen staan er vol van en via de tv worden we met reclamebeelden overstelpt. Vooral vrouwelijk schoon krijgt veel aandacht. Hoe dunner, des te mooier. Hierdoor kan een verkeerd idee ontstaan bij jongens en meisjes die zich met deze beelden identificeren. Van make-up tot plastisch chirurgie, alles wat maar nodig is om er goed uit te zien, wordt uitgeprobeerd. Dit zijn taferelen die we niet alleen kennen in de westerse wereld van glitter en glamour, de Bollywoodwereld doet ook goed mee. Hindorama vroeg aan enkele Hindostanen hoe belangrijk zij hun uiterlijk vinden.

"Er worden zoveel eisen aan je gesteld....."

Andju Soekhai (16) vindt haar uiterlijk heel belangrijk. "Je wil er toch bijhoren, anders val je buiten de boot en dat wil ik niet. Overal waar je kijkt, vooral op televisie en in bladen, zie je alleen maar mooie mensen met perfecte lichamen. Dat is ook waar de meesten naar streven, maar ik leef er niet zo naar. Ik laat me er wel enigszins door beïnvloeden, maar ik heb mijn eigen stijl." Waar de meesten het uit eigen zak moeten betalen, heeft Andju het maar makkelijk. Omdat ze nog jong is en niet werkt, is haar moeder haar geldbron. Andju doet graag leuke dingen met haar uiterlijk, zoals meelopen op modeshows. Ze vindt het leuk om mensen te entertainen, maar ondervindt daarbij ook problemen. "Er worden zoveel eisen aan je gesteld en het is moeilijk te verkroppen als je afgewezen wordt bij een auditie. Ik heb dat zelf ook meegemaakt. Ik ben vrij kort en dan houdt het eigenlijk al meteen op." Zelf vindt ze plastische chirurgie erg ver gaan. Je moet blij zijn met wat je hebt en als het niet lukt, probeer je het de volgende keer gewoon weer," zegt ze nuchter.

"Mensen vinden uiterlijk belangrijk omdat ze graag naar elkaar kijken..."

Vikash (23) is een goed uitziende jongeman die druk bezig is met zijn studie. Ook hij geeft om zijn uiterlijk. Hij vindt zichzelf best ijdel. "Ik probeer wel altijd goed voor de dag te komen, er goed uit te zien. Maar dat lukt niet altijd even goed." Soms heeft hij een *'bad hair day'*. Omdat hij het belangrijk vindt om er mooi uit te zien, geeft hij er veel geld aan uit, vooral aan kleding en schoenen. "Soms teveel", zegt hij. "Mooi zijn betekent voor mij ook er verzorgd uitzien." Volgens hem vinden mensen uiterlijk belangrijk omdat ze graag naar elkaar kijken en graag over anderen praten. "De reden waarom ik het doe, is voor de dames, denk ik. Als er alleen maar mannen op de wereld waren, had het geen zin." Zelf is hij niet van plan iets aan zijn uiterlijk te veranderen. "God heeft me dit gege-

"In een moderne samenleving moet het kunnen dat oudere vrouwen zich sexy kleden..."

ven. Ik accepteer mezelf gewoon zoals ik ben. Als anderen door bijvoorbeeld liposuctie of plastische chirurgie denken zich prettiger te voelen, dan moeten ze dat vooral doen. Ik heb er geen behoefte aan." Vikash houdt zich niet echt bezig met de wereld van glitter en glamour, "maar als er iets leuks op mijn pad komt, waarom niet?" Alleen denkt hij dat hij veel aandacht voor even leuk zou vinden en het daarna snel zat zou zijn. "Ik ben tevreden met mezelf en dat is het belangrijkste."

"Uiterlijk is wat jij ervan maakt"

Agnes (44) en *Bida* (50) vragen zich af waarom er eigenlijk geen instituut voor Hindostaanse vrouwen van middelbare leeftijd wordt opgezet die ook modeshows voor deze vrouwen, dansgroepen en andere leuke dingen organiseert. "Hindostaanse vrouwen doen niks," zeggen ze. "Als wij aan modeshows mee konden doen, zouden we het zeker doen en we zouden ook vrouwen van onze leeftijd stimuleren om mee te doen. Het is ook wel logisch dat er voor deze leeftijdsgroep geen tot weinig aanbiedingen zijn," meent Agnes, "want het is gewoon een hype: meiden zijn jonger, mooier en hebben misschien meer talent dan wij." Deze twee moeders stimuleren hun dochters ook om mee te doen aan allerlei evenementen die te maken hebben met glitter en glamour. "Wijzelf zijn nooit gepusht," zegt Bida, "en nu we van middelbare leeftijd zijn, weten we hoe het is om niet gestimuleerd te worden. Daarom doen we het bij onze kinderen juist wel. Natuurlijk moeten ze het zelf ook leuk vinden. De uiteindelijk beslissing ligt bij hen. Als ze niet gemotiveerd zijn voor iets, doen ze het ook niet," zegt Agnes.

Het motief van beide dames is simpelweg hun kinderen van de straat houden. "Ik heb liever dat ze zich met dingen zoals model worden bezig houden en allerlei audities doen, dan dat ze de straat opgaan en verkeerde mensen tegenkomen. Je moet ze dus op een positieve manier bezighouden." Volgens Bida gaan sommige jongeren wel te ver met hun uiterlijk. "Ze begrijpen niet altijd even goed dat niet alles met uiterlijk te maken heeft. Het is in principe heel discriminerend dat je op basis van mooi zijn wel of niet geselecteerd wordt voor een film, modeshow of modellenwerk. Mooi zijn is eigenlijk achterhaald. Het gaat nu meer om uitstraling, presentatie en je karaktereigenschappen. Hoe kom je op de ander over. Dat zijn zaken die je veel helpen."

Bida vertelt dat ze nu pas ijdel begint te worden. "Ik ben nu voor het eerst bezig met make-up opdoen en dergelijke. Dat had ik nooit gedaan. Ik doe het gewoon omdat ik rimpels begin te krijgen." Voor Agens geldt dat het haar dochter is die haar nog even jong houdt. "Het is alsof ik een stap achter haar ben, maar niet ver achter. Wij gaan er niet echt ver in; make-up is het belangrijkste voor ons." Beide vrouwen vinden het belangrijk om er op hun leeftijd mooi uit te zien. "Het is een beetje onze ijdelheid," legt Agnes uit. "Je moet er wel goed bijlopen, want anders val je nergens op. Je moet op straat kunnen lopen en men moet je achterna kijken van 'Wauw, kijk daar eens.' Er komt natuurlijk ook een portie zelfvertrouwen bij kijken, maar je doet het voor jezelf." Als vrouw zijnde ben je best wel ijdel, vindt Bida en Agnes voegt eraan toe: "In een moderne, multiculturele samenleving moet het kunnen dat oudere vrouwen zich ook sexy kleden als ze dat willen." "Je moet weten wat je op welke momenten aan doet en hoe je je presenteert. Natuurlijk heb je ook mensen die raar zullen opkijken, maar dat heb je altijd. Wij zijn alleenstaand dus hebben wij geen druk van een man boven ons hoofd, maar een vrouw die thuis nog een man heeft, heeft wel rekening te houden met hem. Dat kan een essentieel verschil zijn," zegt Bida. "De vrouw van tegenwoordig is geëmancipeerd tot op het feministische af. Ze kan dus zelf bepalen hoe ze zich presenteert. Je hoeft daarvoor niet van Hindostaanse komaf te zijn. Uiterlijk is wat *jij* ervan maakt."

Column

De cultuur van mijn taal Sarnami

Cándani

De leraren op de lagere school hadden moeite met mijn moedertaal, het *Sarnami*, als ik het op school gebruikte (want Nederlands is de voertaal in Suriname), maar dat stoorde mij niet. Ik wist alleen dat het niet netjes was om een andere taal op school te praten dan Nederlands. Toen ik op de Kunstacademie zat, ontmoette ik meneer Mustafa Nabibaks. Hij was redacteur van het tijdschrift *Bhásá (Taal)*. Het doel van dit tijdschrift was om het Sarnami, dat langzaamaan gestalte begon te krijgen, in schrijfvorm te bevorderen.

De Nederlandse taal was om in te schrijven, het Sarnami was om te praten, zo had ik voor mijzelf een onderscheid gemaakt. Ik vond het schrijven in het Sarnami vreemd. Waarom hebben mensen er zoveel voor over om hun taal te doen leven, terwijl je makkelijk een andere taal kan aannemen? Taal is toch alleen maar een middel om elkaar te begrijpen? dacht ik. Wat maakt het nou uit welke taal het is?

Meneer Nabibaks vond mijn Nederlandse gedichten mooi, maar de vraag was naar Sarnami gedichten. Ik had wel Hindi gedichten in huis. Die had ik geschreven onder invloed van de Bollywoodfilm *Kabhie Kabhie*. Wanneer de acteur Amitabh Bachchan zijn gedichten voordroeg, begonnen de harten van de vrouwen in de bioscoop sneller te kloppen. Dat soort gedichten is niet moeilijk om te schrijven, dacht ik. Gewoon aan je geliefde vertellen wat je voor hem of haar voelt. Maar meneer Nabibaks dacht er anders over en zette mij aan het werk. "We hebben in Nederland Jit Narain en Chitra Gajadin. Maar wij willen ook een Sarnamidichter hier in Suriname." (Jit Narain woonde toen nog in Nederland - *red.*)

Drie maanden had ik barstende hoofdpijn van dat ding dat Sarnami heet, en toen - opeens - op een zonnige ochtend lagen er zoveel Sarnami gedichten, overal waar ik mijn handen legde. Mijn boek *Ghungru tut gail* (*De rinkelband is gebroken*) werd de eerste Sarnami bundel geschreven door een (toen nog) in Suriname wonende auteur.

Inmiddels heb ik ingezien dat het belangrijk is je voor een taal in te spannen; dat een moedertaal een stuk cultuur van jezelf is. Het levend houden daarvan is een stukje cultuur bewaren voor je nageslacht. Stel dat onze voorouders laks waren geweest met hun cultuur en niets ervan aan ons hadden overgedragen, dan hadden wij vandaag de dag geen cultuur. Wat is een mens zonder cultuur die haar van haar wortels vertelt?

Cándani is auteur van o.a Oude onbekenden (roman) en Een zoetwaterlied (poëzie)

HINDORAMA CADEAUBONNEN

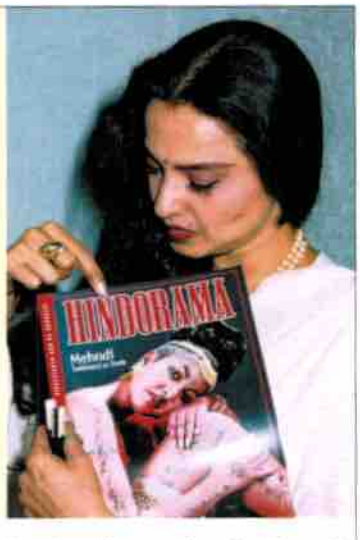

Vindt u het ook zo moeilijk elke keer weer een leuk cadeau voor familie of vrienden te bedenken?
Hier is een gouden tip: Geef een cadeaubon voor een jaarabonnement (t.w.v. € 22,-) of proefabonnement (t.w.v. € 10.-) op HINDORAMA en bezorg uw familie of vrienden een jaar of halfjaar lang veel leesplezier!

tel. 070 365 46 88 • info@sampreshan.nl • www.sampreshan.nl

KHUBSURAT® KHUBSURAT®

Fezila Amir-William over mode, gezondheid en uitstraling

Zelfmassage

Er zijn veel mensen die vaak last hebben van pijnlijke spieren of hoofdpijn. Vaak is er geen tijd of geld voor een professionele masseur en familie en vrienden staan ook niet altijd te springen om hun kostbare tijd te verdoen. Veel massagetechnieken kunt u gebruiken om uzelf te masseren. Het voordeel van het werken aan uw eigen spieren is dat u precies weet hoeveel druk u kunt uitoefenen. U krijgt namelijk van uw lichaam onmiddellijk een reactie over de uitwerking van de massage. Natuurlijk kunt u geen volledige zelfmassage geven en in geneeskundig opzicht kan zelfmassage niet tippen aan de ervaring van het lekker ontspannen liggen op de bank en uzelf overgeven aan een professionele massagebehandeling. U zult echter merken dat er veel mogelijkheden zijn om uzelf te helpen bij pijnlijke, vermoeide spieren. Hierbij enkele tips voor een korte zelfmassage die spanningen kan verlichten en u kan helpen weer een energiek en levendig gevoel te krijgen.

Energie voor het hoofd

Hoofdpijn kan talloze oorzaken hebben, bijvoorbeeld teveel tijd voor een beeldscherm doorbrengen, piekeren, slapeloosheid, vermoeidheid of verstopping van de neusholte. De meest voorkomende oorzaak is echter spanning na periodes van stress. De volgende technieken verlichten niet alleen de spanning, maar bevorderen ook de concentratie.

- Maak kleine cirkelvormige bewegingen met de vingers en werk rustig van het voorhoofd naar het gebied rond de slapen en over de wangen.
- Gebruik een stevige druk en werk langzaam om de spanning uit alle gezichtsspieren los te maken.
- Gebruik uw vingers om zachtjes rond de oogkas te duwen, bij uw neus.
- Strijk stevig over de boog van uw oogkas onder de wenkbrauw.
- Werk over de wangen heen en langs de zijkanten van de neus en ga dan naar de kaaklijn toe waar veel spanning wordt vastgehouden. Probeer de huid niet naar beneden te trekken. Laat de cirkelbewegingen de spanning helpen wegstrijken en til het hoofd langzaam op terwijl u bezig bent.

Spanning in de nek verlichten

- Haal de schouders op en breng de schouderbladen flink naar elkaar toe. Til ze zover mogelijk op, laat ze dan vallen en helemaal ontspannen. Hier komen niet eens handen aan te pas.
- Een manier om afvalstoffen uit vermoeide spieren te verwijderen en er vers, zuurstofrijk bloed in te krijgen, is kneden. U kunt dit bij uzelf doen en als de arm die u gebruikt pijn begint te doen, stop dan even voordat u verdergaat. Pak met uw rechterhand de linkerschouder stevig vast en maak met een knijpende beweging de spanning los.
- Beweeg langzaam over de schouder heen, en knijp verschillende keren stevig in het vlees. Doe hetzelfde met de linkerhand bij de rechterschouder.
- Pak met de vingers van beide handen de achterkant van de nek vast en knijp erin terwijl u cirkelvormige bewegingen maakt om de spieren te helpen ontspannen die aan beide kanten van de nek lopen.
- Werk zover mogelijk naar de onderkant van de schedel en weer terug naar de schouders.
- Beweeg de duimen in cirkelvormige bewegingen over de nek om dieper in de nek te werken en ga omhoog tot aan de onderkant van de schedel. U zult het voelen als u een middelmatige druk uitoefent.

Model: Soesma Mahatam

DOERSTAETE
onroerende zaken & financiële diensten

ONROERENDE ZAKEN
Aan & Verkoop Begeleiding •
Taxaties & Bouwtechnische Keuringen •
Huur & Verhuur •
Beheer & Vastgoedmanagement •
Woonhuizen •
Bedrijfsobjecten •
Beleggingsobjecten •

FINANCIËLE DIENSTEN
Hypothecaire Geldleningen •
Levensverzekeringen •
Pensioenen & Spaarplannen •
Financial Planning •

Laan van Meerdervoort 413
2563 AR 's-Gravenhage
T: 070-365.67.20 • F: 070-363.83.16
E: info@doerstaete.nl • W: www.doerstaete.nl

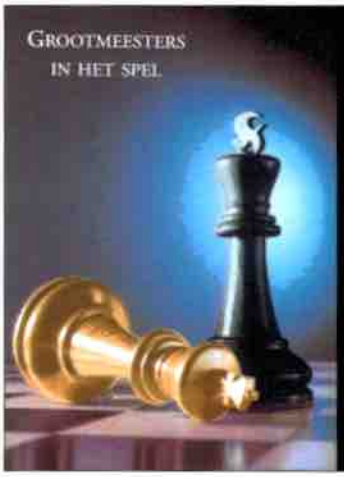

OEDAMAH ADVOCATEN

Vreemdelingenrecht • Huurrecht •
Familie- en Personenrecht •
Ondernemingsrecht • Wet Schuldsanering
Natuurlijke Personen (WSNP) • Bestuursrecht •
Arbeidsrecht • Civielrecht • Strafrecht

Develstein 100 B
1102 AK Amsterdam ZO
Tel. 020 690 30 16
Fax 020 699 66 91
E-mail: soedamah@freeler.nl
Homepage: www.soedamah.nl

Sebök Notarissen

1e Sweelinckstraat 2 's-Gravenhage
Telefoon 070 310 59 99

Mr. P.F.W. Sebök

TH GROEP

Tewarie & Partners
Accountants en Belastingadviseurs

Parmessar & Tjon A Ten
Accountants & Belastingadviseurs

K.B. Tewarie RA
P. Parmessar FB
M.L..J. Braspenning AA
Mr. L.. Krokke-Toffoli
Drs. Ing. W.N.B. Tewarie RE

INAA GROUP
SRA

Nederland: Oranje Nassaulaan 55, 1075 AK Amsterdam • Tel: 020-6711256 • Fax 020-6737272 Suriname: Mr. F.H.R. Lim A Postraat 19, Postbus 1700, Paramaribo • Tel: 474452 • Fax 474643 en Oranje Nassaustraat 53, Nieuw Nickerie • Tel: 0231979

www.financialhouse.nl

Makelaardij o.g. / financiële diensten Ned./Sur.
De actuele koers van de Surinaamse gulden

Director: Mr. Hira Premchand

Valkenboskade 145
2563 HA Den Haag
T 070 3650785
M 06 14689995

E info@financialhouse.nl

Paramaribo T 08801109 • Nickerie T 08831340

AFAS
Belastingadviseurs B.V.

- Belastingadviezen
- Belastingaangiften
- Bedrijfsfinancieringen
- Hypotheekadvies
- Pensioenen
- Detachering

mr M.P. Santokhi
Belastingadviseur

Conradkade 79, 2517 CJ DEN HAAG
T 070 354 52 25 • M 06 53 77 00 97 • F 070 345 51 44
E sunil@maquis.nl

Tevens verbonden aan Maatschap Maquis Belastingadviseurs en B&R Adviesgroep

Foto Gaaf

Bruidsreportages - Portretfoto's in eigen studio - Pasfoto's - 1 uur fotoservice
Meer dan 500 soorten lijsten in alle maten - Digitaal - Internet
Roy Mohan
Al ruim 10 jaar de vakfotograaf voor al uw bijzondere momenten

Tel. 010 - 482 09 40 • Mob. 06 - 26 078 691
Internet http://www.fotogaaf.nl

Fotografie Charles Borsboom

Reportage- en Studiofotografie.
06-52477435 / 070-4151673, charles.borsboom@worldonline.nl

Metamorfose

Naam:	Reshma Maya Ramsanjal-Mangal
Leeftijd:	28 jaar
Lengte:	1.56
Confectiemaat:	32/34
Beroep:	Raadsonderzoeker strafzaken bij de Raad van Kinderbescherming in Amsterdam

Waarom heb ik me opgegeven:

Ik heb altijd graag in de Metamorfose gewild als ik ging trouwen. Volgens mij voel je je als bruid echt heel anders!

Wat vind ik van het resultaat:

Ik vond het resultaat waanzinnig mooi en was erg tevreden. Het was erg origineel en paste helemaal bij mijn persoonlijkheid. Op een van de belangrijkste dagen van mijn leven voelde ik me toch mezelf.

Make-up en hairstyling / Foto: Fezila Amir-William

Wil jij, net als Reshma, ook een metamorfose ondergaan? Of ken je iemand in je omgeving die jij wel eens anders zou willen zien, bijvoorbeeld ook in westerse kleding? Of zou je graag een keer willen lijken op je idool, met een wilde coupe? Schrijf dan een briefje met je naam adres, telefoonnummer en foto naar: **Hindorama/Khubsurat, Postbus 61035, 2506 AA Den Haag**

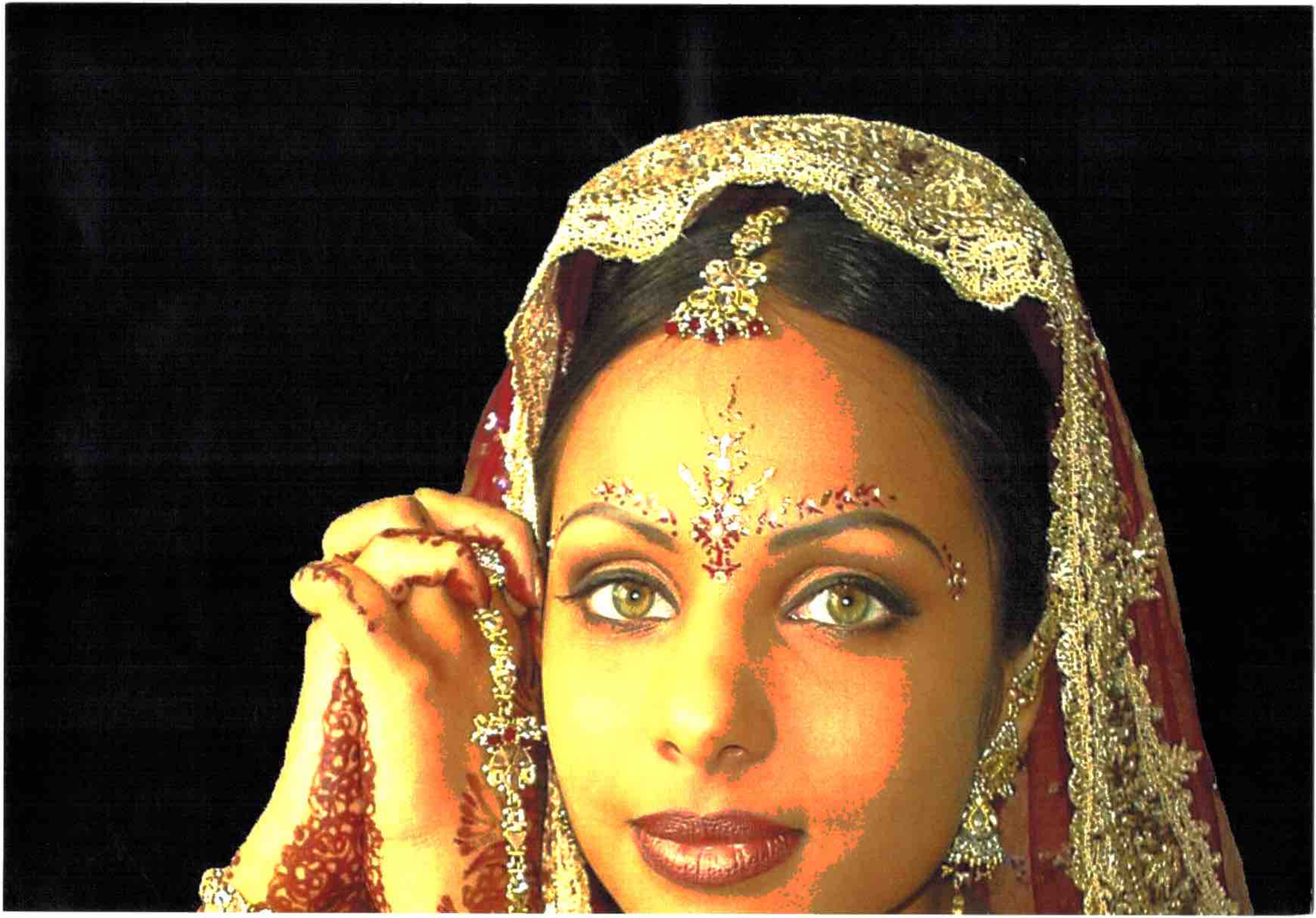

HINDORAMA
Metamorfose

Indiase delegatieleider minister Digvijay Singh (l) met vice-president Jules Ajodhia van Suriname

President Venetiaan opent de conferentie

Parlementsvoorzitter R. Sardjoe (l)

"Zij die een moedertaal hebben, mogen daar trots op zijn. Alleen via onze taal kunnen we ons verdiepen in onze geschiedenis, cultuur, waarden en normen." Deze woorden vormden onderdeel van de videoboodschap van premier Atal Bihari Vajpayee van India aan de Zevende Internationale Hindi Conferentie. Deze werd van 6-9 juni 2003 in Paramaribo gehouden ter gelegenheid van 130 jaar Hindostaanse Immigratie. De belangrijkste reden om Suriname als gastland te kiezen, is het feit dat ruim 40% van de Surinaamse bevolking het Hindi machtig is. Daarnaast vormde de 130-jarige herdenking van de immigratie een goede gelegenheid om de banden tussen India en Suriname aan te halen. De volgende conferentie zal over twee jaar in Nederland worden gehouden.

Internationale Hindi Conferentie in Suriname

Grotere internationale rol voor het Hindi

President Venetiaan van Suriname die de opening verrichtte, zei onder meer: "In de tuin van machtige talen is vanaf de stam, het Sanskriet, het Hindi ontsproten. Eerst om een deel van de mensheid in India te dienen in zijn culturele belevenis en ontwikkeling en vervolgens om zich te verspreiden over de hele wereld en wortel te schieten overal waar Indiërs in de diaspora gevestigd zijn." Hij meende dan ook dat het hoofdthema van de Conferentie "Hindi - uitdagingen in de 21e eeuw" een belofte inhoudt dat het Hindi niet meer alleen van belang zal zijn voor India en de Indiase diaspora maar ook voor de internationale ontwikkelingen op wetenschappelijk terrein en op dat van de informatie- en communicatietechnologie.

Internationale rol

Het Hindi opent wegen naar begrip voor de Indiase cultuur en is een bindend element voor de diaspora. In India, met zijn verschillende talen en dialecten, slaat Hindi een brug tussen de verschillende groepen. Daarnaast is de taal ook interessant voor een ieder die zich in de Indiase cultuur wil verdiepen en dat zijn er volgens premier Vajpayee zeer velen. "Als een ieder zich inzet voor de verspreiding en ontwikkeling van het Hindi, dan is de dag niet ver meer dat Hindi tot een internationale taal wordt verheven."

In één van de parallelsessies werd gediscussieerd over de rol van massamedia in het verspreiden van het Hindi. De Bollywoodfilm werd als een machtig instrument daartoe gezien.

De zeven resoluties waarmee de conferentie werd afgesloten hadden betrekking op de verspreiding en de bevordering van het Hindi en de aanvaarding ervan als zevende internationale taal van de Verenigde Naties. Er werd ook gepleit voor de oprichting van een Caribisch Instituut voor Hindi, een hechte samenwerking tussen Hindi-instituten wereldwijd en het uitroepen van een Wereld Hindi Dag. Tijdens de afsluiting werden 25 perso-

nen (10 uit India en 15 uit de diaspora) onderscheiden voor hun verdiensten op het gebied van het Hindi, onder wie de Surinaamse dichter en voorvechter van het behoud van het Sarnami, Jit Narain. "Ik ben in feite onderscheiden voor het Sarnami, dat is mijn identiteit. Vroeger vonden Hindileraren het Sarnami minderwaardig, zonder daar eerst onderzoek naar te hebben gedaan. Wij hebben bewezen dat Sarnami een taal is en geen dialect. Het Sarnami kan aan prestige winnen door met het Hindi samen te gaan. Als een taal haar functie verliest, wordt ze arm," aldus Jit Narain.

Indiase dominantie

De conferentie werd bijgewoond door ruim 500 deelnemers uit 25 verschillende landen. Met zo'n 300 personen, onder leiding van Minister van Buitenlandse Zaken van staat, Digvijay Singh, leverde India verreweg de grootste delegatie. Daarnaast waren er deelnemers uit landen als Zuid-Afrika, Mauritius, Fiji, Trinidad, Jamaica, Verenigd Koninkrijk, Duitsland en zelfs uit Hongarije, Polen en Oezbekistan. In Suriname had men zo zijn bedenkingen bij de grootte van de Indiase delegatie. "Ze nemen hun eigen artiesten mee. Ze hebben zeker geen vertrouwen in de kwaliteit van onze cultuuruitingen." De Surinaamse culturele activiteiten in het kader van de immigratieviering ontlokten wel bewondering en verrassing bij een aantal Indiase deelnemers. Een openbaring was vooral het feit dat in Suriname bepaalde zang- en muziekstijlen intact zijn gebleven die in India allang verbasterd zijn. De dominante rol van de Indiërs in alle sessies gaf ook aanleiding tot kritiek. "Dit lijkt wel een ding van de Indiërs alleen. Er wordt helemaal niet gesproken over hoe we de problemen hier kunnen benaderen. Het gaat alleen over India. Dat ze Hindi daar tot een nationale taal willen maken, moeten ze maar daar uitvechten. Ik ben hier voor meer gekomen," aldus een ontevreden Surinaamse deelnemer wiens kritiek door zijn landgenoten werd gedeeld.

Ook de Nederlanders hadden moeite met het Indiase overwicht. "Ze hadden hele goede sprekers in de verschillende sessies, maar onze mensen moesten gewoonweg bedelen om ook te mogen spreken. Wat ook opviel, was dat er verschillende Indiase dichters waren, maar dat een Surinaamse dichter als Shrinivasi er niet was," aldus een Nederlandse deelneemster. Ze sluit overigens niet uit dat verdeeldheid en een zwakke organisatie in Suriname ertoe hadden geleid, dat de Indiërs de zaak min of meer hadden overgenomen. "Hindostaanse kopstukken uit Suriname ontbraken. Je hoorde dat die zich gepasseerd voelde, en die was het niet eens met die. Het was een heel gedoe. Wat de conferentie zelf betreft, het is erg leuk om zoiets mee te maken. Je ontmoet veel mensen. Maar tot welke andere conclusies kun je elke keer komen dan dat iedereen zijn best zal doen om de taal te verspreiden? Overigens waren er zakenlieden uit de diaspora die zich openlijk afvroegen wat zij met het Hindi moesten. Voor thuis en binnen de eigen gemeenschap is het leuk, maar hun geld verdienen ze er niet mee." Dit weerhield een aantal Nederlandse deelnemers er niet van actief te lobbyen om de Achtste Internationale Hindi Conferentie in 2005 naar Nederland te halen, waarin ze ook slaagden.

Opening nieuw Hindi-centrum

Van de aanwezigheid van hoge buitenlandse gasten voor de conferentie is gebruikgemaakt bij de opening van het nieuwe Hindi-centrum van de stichting Hindi Parishad Suriname. Deze opening was een gepland onderdeel van de herdenkingsactiviteiten rond 130 jaar Hindostaanse immigratie. De onthulling van het naambord werd verricht door de Indiase delegatieleider, Minister Digvijay Singh en de minister van Buitenlandse Zaken van Suriname, Marie Levens. Minister Sandriman van Onderwijs en Volksontwikkeling, de Ambassadeur van India in Suriname en twee Indiase gasten plantten niembomen voor het gebouw. Eerder had Minister Joella van Binnenlandse Zaken reeds het naambordje onthuld van de straat waar het centrum is gevestigd, de Hindi-laan, een zijstraat van de Jagernath Lachmonstraat (voorheen: Coppenamestraat).

Met dank aan Sabitrie Gangapersad

In Amsterdam smelten alle geuren en kleuren ineen

Indra Varma

Als Hindostaanse toerist in het buitenland krijg je vaak de vraag: "Where do you come from?" Zeg je "uit Holland", dan wordt er raar opgekeken. En je hebt niet altijd zin om uitgebreid te gaan uitleggen dat we vanuit Suriname geëmigreerd zijn naar Holland en dat onze voorouders uit India komen. Suriname? Dat klinkt ook niet overal bekend in de oren. Voor het gemak roep je dan India of Zuid-Amerika.

Noem je echter Amsterdam, dan is het andere koek. "Yeah, Amsterdam. I've been there. Very nice city" wordt er meteen geroepen. Stoere praatjes over *coffee-shops* en de *red-light area* barsten los. Er is genoeg stof om enige tijd onder het genot van een drankje op het terras door te babbelen. Anyway, je hebt gauw een hoop vrienden gemaakt. Iedereen die in Amsterdam geweest is, heeft wel zijn of haar verhaal te vertellen, al is het alleen maar over het parkeren in deze *big city*. Degenen, die er nog niet geweest zijn, zien het als een grote wens om deze geweldige stad eens in hun leven te bezoeken. Want geweldig is Amsterdam zeker!

Daar kan ik sinds kort over meepraten. Het is natuurlijk even wennen als je er komt wonen. Het is aftasten. Deze stad heeft zoveel te bieden. Alle stadsdelen hebben een eigen karakter. Het is wat je als inwoner zelf prettig vindt. De één vindt het fijn om in de kleurrijke wijk Zuid-Oost te wonen, terwijl de ander een woning aan de grachten prefereert. Voor de toerist is het centrum met de indrukwekkende grachten, historische panden en de vele musea een waar paradijs. Een marktje bezoeken, shoppen, terrasje pikken op het trendy Leidseplein, uitgaan: genoeg! Kortom, voor een ieder wat wils. Amsterdam is een stad, die leeft, die bruist eenmaal 24 uur. De tijd gaat er veel te snel. Hangen op de bank is doodzonde!

Als Surinamer hoef je je in deze metropool vooral niet te vervelen. Ga gezellig winkelen in de *Amsterdamse Poort* en je waant je in Paramaribo. Je heimwee verdwijnt als sneeuw voor de zon. In de shopperhal is alles wat een Surinaams hartje begeert te koop. Het is ook de plek om te zien en om gezien te worden of gezellig met familie en vrienden een kop saoto-soep te drinken. Ben je een keer niet op straat, geen enkel probleem. De radio aan en aan jou de keus welke zender het wordt: *Radio Ujala, Radio Faja Lobie, Surya Radio*. Zomaar een greep uit de vele zonnige radiozenders.

Opmerkelijk in de Amsterdamse straten en wat mij persoonlijk het meest aanstaat in deze hoofdstad, is de diversiteit van de bevolking. Alle kleuren en geuren smelten ineen. Als globaal denkend mens is het een lust voor het oog om te zien hoe zoveel soorten mensen uit alle hoeken van de wereld zich bewegen in deze stad. Gezegd wordt: Amsterdam is de stad waar alles kan. Inderdaad. Waar zie je een vrouw met hoofddoek op, bepakt met rugzak (merk: D&G), voorbijracen op een mountainbike? In Amsterdam!

Immigratieoptocht in Paramaribo 2003

Impressie van de viering van 130 jaar immigratie

De viering van 130 jaar Hindostaanse immigratie was groots opgezet door het Comité herdenking 130 jaar Hindostaanse immigratie. In Den Haag vonden tal van activiteiten plaats, waaronder debatten over integratie, een tentoonstelling, een bijeenkomst voor Hindostaanse ouderen, de aanbieding van het boek *Hindostanen, van Brits-Indische emigranten via Suriname tot burgers van Nederland*, velerlei culturele optredens en de uitreiking van onderscheidingen aan 21 Hindostanen.

De tentoonstelling in het Volksbuurtmuseum, waarbij foto's en voorwerpen van de immigranten te bezichtigen waren, werd op 30 mei geopend door oud-ambassadeur van Suriname in Nederland, de heer Evert Azimullah. De officiële handeling werd verricht door middel van het plaatsen in een vitrinekast van een origineel document met gegevens van Hindostaanse immigranten. Presentator R. Baldewsingh vertelde dat hij dit document in Suriname op straat had gevonden en meegenomen. Gekscherend had hij het over een "gestolen document".

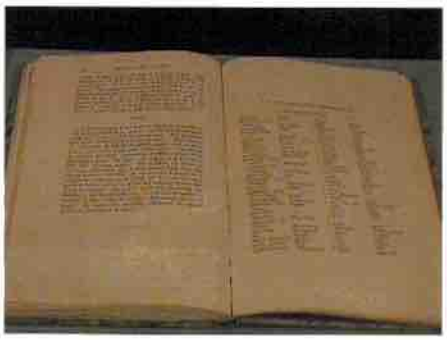

Op 4 juni werden 19 personen door burgemeester Deetman van Den Haag geëerd door middel van een Stadsspeld of een Stadspenning. De Stadsspeld bestaat sinds 1994 en is bedoeld voor vrijwilligers die zich gedurende tenminste 10 jaar bijzonder hebben ingezet voor de Haagse gemeenschap, in wijk- of buurtverband. De keuze viel op 12 personen te weten:
Jaipersad Sukhraj, Jaikisoen Ramesar, Ramsingh Waldy Ramtahalsing, Lachminpersad Dewkalie, Sahadat Chedi, Gandhipersad Poeran, Mohammad-Sharief Ishaak, Sakoenat Hassenmahomed, Lall Sannibai Bisoendial, Abdoel Hakiem Ishaak, Ramratun Jagesar en Mahomed Rafig Jabbar.

De bronzen Stadspenning, de hoogste Haagse onderscheiding, werd ingesteld in 1977 en wordt uitgereikt aan vrijwilligers die 25 jaar of langer bestuurlijk actief zijn en voor vrijwilligers die na 20 jaar of meer hun bestuurlijke functie neerleggen. Zeven personen mochten deze prestigieuze penning in ontvangst nemen:
Premkali Posthumus-Piarelall, Soeresh Chotoe, Chanderhas (Hans) Sharma Ramautar, Noermohamed Sardar, Widjaikoemar Goerdin, Prem Aroenkoemar Girjasing en Tjandrikapersad Rangoe.

Daarnaast werd ook eer betoond aan de 93-jarige heer Girbaran die als kind met zijn moeder in Suriname aankwam. Burgemeester Deetman deed hem een deken en een sjaal om. Tijdens de slotmanifestatie op 14 juni werd aan twee personen een koninklijke onderscheiding toegekend. De heer S. Ramdhani, onder meer oprichter van de Ram Mandir, en de heer R. Ramnath, oprichter van vele hindoeorganisaties, werden tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau benoemd.

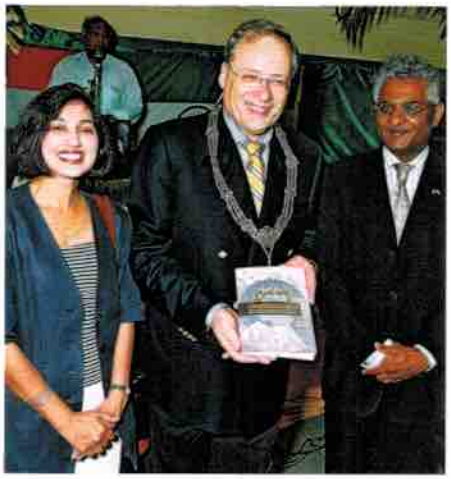

V.l.n.r. mr.drs. Kanta Adhin, Burgemeester Deetman en Dr. Chan Choenni

Het gedenkboek *Hindostanen, van Brits-Indische emigranten via Suriname tot burgers van Nederland* werd in de avond van 4 juni officieel gepresenteerd. Vanwege persoonlijke omstandigheden kon burgemeester Deetman daarbij niet aanwezig zijn. Op zijn verzoek ontving hij het boek, waarvoor hij het voorwoord heeft geschreven, aansluitend op de onderscheidingsceremonie. Hij toonde zich onder indruk van het feit dat het boek in betrekkelijk korte tijd tot stand was gekomen. Loco-burgemeester Pierre Heijnen die bij de officiële presentatie de honneurs waarnam, was van mening dat het boek in geen enkel Hindostaans huishouden

mocht ontbreken. Op 18 juni werd het gedenkboek ook aan de Surinaamse regering aangeboden. President Venetiaan en vice-president Ajodhia namen het in ontvangst. Een exemplaar werd eveneens overhandigd aan de voorzitter van het Surinaamse parlement, R. Sardjoe.

In de debatten rond integratie kwam onder meer naar voren dat Hindostanen in Nederland een meervoudige identiteit hebben. Zij zijn burgers van Nederland, ze vinden hier ook redelijk goed hun weg, maar hun binding met de Indiase cultuur is groeiende. Met name jongeren richten zich steeds meer op India en de Bollywoodcultuur. Daarnaast hebben ouderen nog steeds een sterke binding met Suriname. Dit bleek ook uit de diverse culturele activiteiten, waarbij vele op Surinaamse bodem ontstane muziek- en zangstijlen ten gehore werden gebracht. Problematische kwesties in Nederland betreffen het dichten van de kloof tussen ouders met traditionele ideeën en de hier opgroeiende jeugd en die tussen mannen en vrouwen. Laatsten integreren makkelijker en de mannen kunnen deze ontwikkeling niet goed aan. De (gezins)problemen die hieruit voortvloeien behoeven onverminderde aandacht.

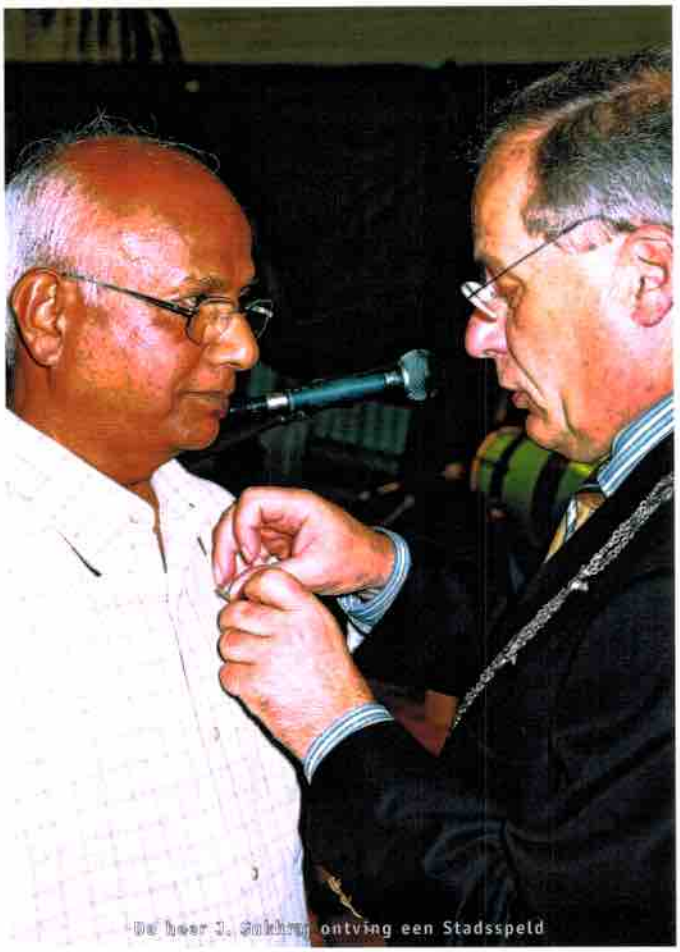
De heer J. Sukhai ontving een Stadsspeld

De heer S. Ramdhani werd koninklijk onderscheiden.

Ook aan Stichtingsvoorzitter S. Hassanmahomed

Een stadspenning voor mevr. Posthumus-Piarelall

Burgemeester Deetman eert de nog in levend zijnde [illegible] de heer Girbaran, met een sjaal

Op eigen kracht

Hans Ramautar (42), werkzaam bij KPN, ontving op 4 juni de Stadspenning, omdat hij zich al 24 jaar vrijwillig inzet voor de Haagse samenleving, in het bijzonder de Hindostaanse gemeenschap. Ramautar is secretaris van de vereniging Sanatan Hindoe Parishad Nederland (SHPN), die de Stichting Hindoe Onderwijs (SHO) oprichtte. Onder de SHO vallen de drie hindoebasisscholen: Shri Vishnuschool (Den Haag), Shri Saraswatischool (Rotterdam) en de Shri Lakshmischool in Amsterdam. Daarnaast is Ramautar mede-oprichter van Seva-kinderopvang (1997), Shri Vishnuvervoer (1992) die het vervoer van de drie hindoescholen regelt, en mede-oprichter van de peuterspeelzaal Ganesha in 1993. Ook is Ramautar sinds 1995 pionier en één van de stuwende krachten voor het gebruik van de interactieve mogelijkheden van Internet voor en door de Hindostaanse doelgroep. Hij is mede-oprichter van de eerste Hindostaanse portalsite, Hindustani.net (1997), CyberMilan, een startpagina voor Hindostaanse webpagina's en Seva Sandesh Online, een interactieve krant voor en door Hindostanen. Voorts is hij voorzitter van de Seva-Uday Hindoe Hulplijn en mede-oprichter van de Hindostaanse Vereniging Rouwverwerking (HVR, 1997).

Hans Ramautar ontving een stadspenning van Burgemeester Deetman

Ramautar draagt de Stadspenning op aan de eerste generatie en in het bijzonder aan zijn grootvader Maharadj Orie Ramautar (1880-1952). Als kleinzoon van een immigrant denkt Ramautar dankbaar en met respect terug aan de moeilijke periode van de eerste generatie, de contractarbeid en de inburgering erna. Hij stelt vast dat zijn grootouders en hun kinderen het moeilijk hadden, maar trede voor trede op eigen kracht de maatschappelijke ladder hebben beklommen. "Mijn grootvader is in 1952 overleden, 9 jaar voordat ik geboren werd, maar dankzij zijn beslissing om in Suriname te blijven, ben ik wie ik ben en ben ik succesvol in Nederland".

Ramautar's motto is: geloven in jezelf en je eigen kunnen. Dit betekent voor hem: gaan voor je dromen, geen kritiek leveren op wat anderen verkeerd doen, maar laten zien wat je zelf beter kunt doen. "Het leven is een uitdaging, er zijn geen beperkingen dan die welke je jezelf oplegt", aldus Ramautar.

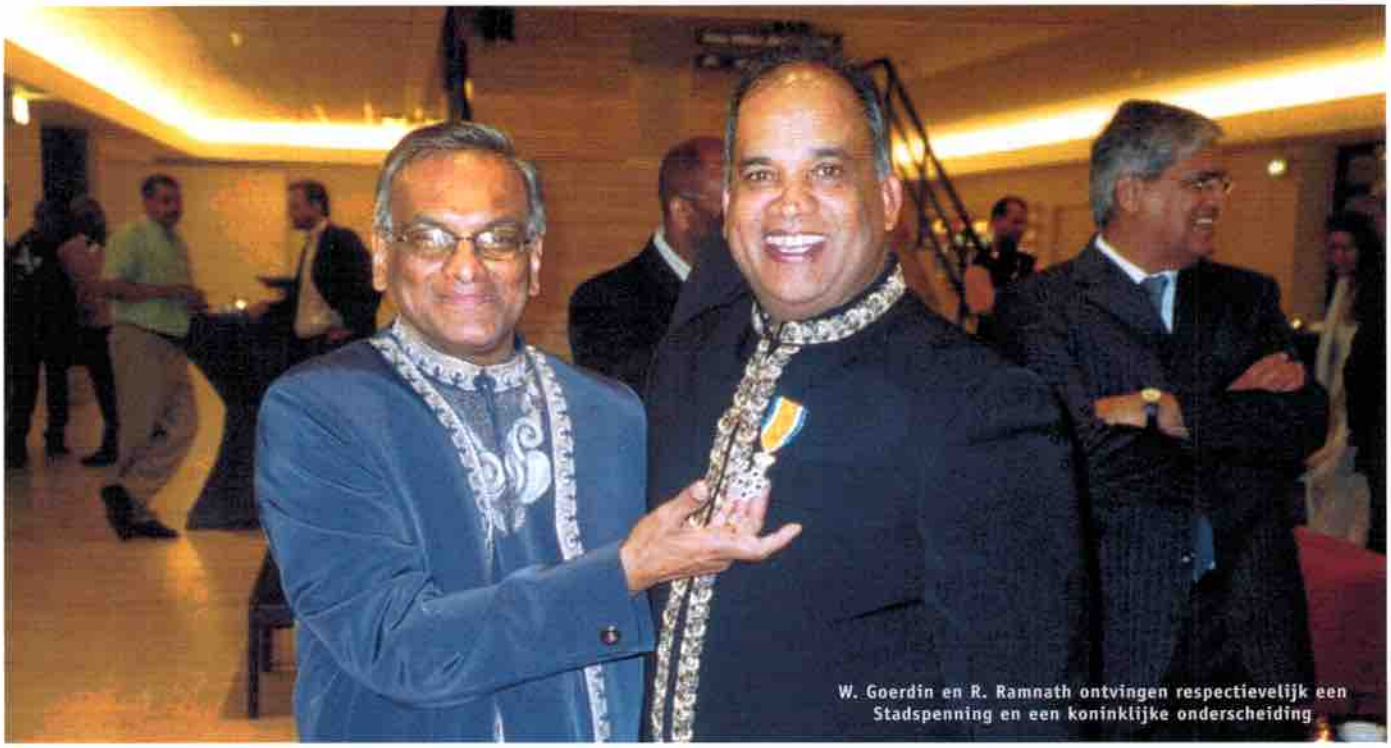

W. Goerdin en R. Ramnath ontvingen respectievelijk een Stadspenning en een koninklijke onderscheiding

Historische euforie en werkelijkheid

Al met al kan men terugkijken op een intensieve en kleurrijke viering van 130 jaar Hindostaanse immigratie. Zoals bij elk evenement gebruikelijk is, waren er genoeg mensen die naast de loftuitingen voor zo'n grootse viering, ook de nodige kritiek hadden. Dit betrof onder meer de tentoonstelling in het Volksbuurtmuseum. Bij enkele personen ontstond enige opwinding bij het horen van de herkomst van het document waarmee de opening werd verricht. "Niemand kan mij vertellen dat zoiets op straat wordt gevonden. Het is gewoon gestolen uit Suriname. Dat verpest voor mij de hele tentoonstelling. Vroeger roofden de kolonisatoren hun kolonies leeg, nu nemen Surinaamse Nederlanders culturele erfgoederen uit Suriname mee om hier te showen", aldus een verontwaardigde bezoekster van de tentoonstelling.

Ten aanzien van de door de gemeente Den Haag onderscheiden personen vroeg men zich af hoe de keuze tot stand was gekomen. Niet dat betrokkenen geen goede dingen op hun naam hadden staan, maar waarom kreeg de één een Stadsspeld en de ander een Stadspenning? Enkele geluiden: "Ik zie onder de mensen die een Stadsspeld hebben gekregen ook personen die eigenlijk een penning hadden verdiend." "Als het om vrijwilligerswerk gaat, is het ook een beetje vreemd dat er mensen worden onderscheiden voor wie het werk dat ze hebben gedaan grotendeels een betaalde job is." "Ach, je weet nooit wat allemaal op de achtergrond meespeelt. Zeker moesten ze alles goed verdelen onder hun eigen mensen en dan ook nog rekening houden met hindoes en moslims en met Sanatan Dharm en Arya Samaj."

Grote verbazing was er bij de heer D. Kasi die bij de uitreiking van de koninklijke onderscheiding aan de heer Ramnath mocht horen dat betrokkene onder andere oprichter was geweest van de Stichting voor Surinamers in Den Haag (SvS). "Ik was er toevallig die avond, omdat mijn zoon en schoondochter niet konden gaan en zij de kaarten aan mij en mijn vrouw hadden gegeven. Wie schetst mijn verbazing als ik loco-burgemeester Pierre Heijnen bij het opsommen van de verdiensten van de heer Ramnath ook hoor zeggen dat hij oprichter van SvS is geweest. Dat ben *ik* geweest. De heer Ramnath was in 1969 nog helemaal niet in beeld. Hij heeft wellicht genoeg andere dingen gedaan. Daarom was het niet nodig geweest dat degenen die hem hebben voorgedragen hem verdiensten toeschrijven die niet kloppen. Ik heb een brief aan Burgemeester Deetman geschreven waarin ik mijn ongenoegen erover uitspreek dat aan de gemeente een onjuiste voorstelling van historische feiten is gegeven. Daarin heb ik ook het citaat aangehaald: 'Als een volk zijn geschiedenis niet kent, is het gedoemd ten onder te gaan!' Dit geldt eveneens voor organisaties en individuen."

SEVA SANGH
Mano Seva sarva utam Seva
Mano Seva Bhagvan Seva
Liefdevolle dienstverlening
Dienen van de mensheid

SEVA KINDEROPVANG
i.s.m. Shri Vishnu School

- Ophaal service kinderopvang
- Vakantie opvang
- Voorschoolse opvang
- Naschoolse opvang

's Gravenzandelaan 185
2512 JL Den Haag
Mob. 06 24623972
Tel. 070 4023698

Seva - Uday
070 392 65 11
(iedere werkdag van 9.00 - 17.00 uur)
SOS
www.hindoe-hulplijn.nl
Hindoe Hulplijn
www.mandir.nu

Uw Indiase Winkel SUNAYNA
SUNAYNA
Voor al Uw Indiase Kleding, Sieraden, Gifts & Cosmetica
Suriname: Cocobiacoweg 53 • Tel. 431493 • Retan & Joyce Goerdin
Openingstijden: ma. t/m za. 9.00 - 13.00 uur / 16.00 - 20.00 uur

KB Bemiddeling & Adviesburo
Vastgoed b.v.

- Aan- en verkoop in Nederland en Suriname
- Hypotheken
- Verhuur - Huur
- Financieringen
- Verzekeringen

Tevens vragen wij te koop appartementen. Afwikkeling binnen 24 uur (staat van onderhoud niet van belang).

Kantoor: De Heemstraat 284, 2525 ES Den Haag
Tel. 070 4451999 • Mob. 06 54963900 • Fax 070 4020392
Kantoor: H.D. Benjaminstraat 79 • Paramaribo
Tel. (00597) 08501488 / 08705686 • Email: kb.vastgoed@sr.net

NIERLO
Money Transfer
De snelste manier om geld naar Suriname over te maken.
De Heemstraat 68a, 2525 EL Den Haag
Tel. 070 380 79 45 • E-mail: nierlo@planet.nl
www.surinaamsgeld.nl
Agent Suriname Montrans Europe N.V.
Khemaistraat 12 • Paramaribo/Suriname • Tel. 420 566
NIERLO REIZEN
Verkoop van tickets naar alle bestemmingen. Reis- en annuleringsverzekeringen.

S.M.E. SHIPPING
Verscheping van:
- Auto's
- Pakketten
- Zwaar materieel
- Containers
- Stukgoed en al uw luchtvrachten

Korte Bajonetstraat 54 - 56
3014 ZS Rotterdam
Tel: 010 - 436 69 22
Fax: 010 - 436 19 60
Mobiel: 06 - 29 34 44 99
E-mail: smeshipping@shyam.nl

Indianfeelings.com
- Informatie over de Hindoestaanse gemeenschap
- Discussieren met medebezoekers
- Adverteren tegen redelijke prijzen

http://www.indianfeelings.com

Elke vrijdag en dinsdag van 19.00 uur - 20.00 uur via kanaal Info Thuis
HINDOSTANI TV
Presented by:
Kiran Sukul
Cynthia Kishoendayal
Melkman
•
Producer:
Rajesh Ramnewash
Wilt u meer weten, een activiteit melden of adverteren?
Mob. 06 20045263 • e-mail: info@hindostani.nl

RAHMAN
FILMS INTERNATIONAL
- Doku / Drama
- Producent van film en video produkties
- Ruim 35 jaar ervaring in creativiteit en kwaliteit

Laan van Meerdervoort 316
2563 AM Den Haag
Tel: 070 - 365 82 18
Fax: 070 - 365 37 16
E-mail: rfifilms@wanadoo.nl

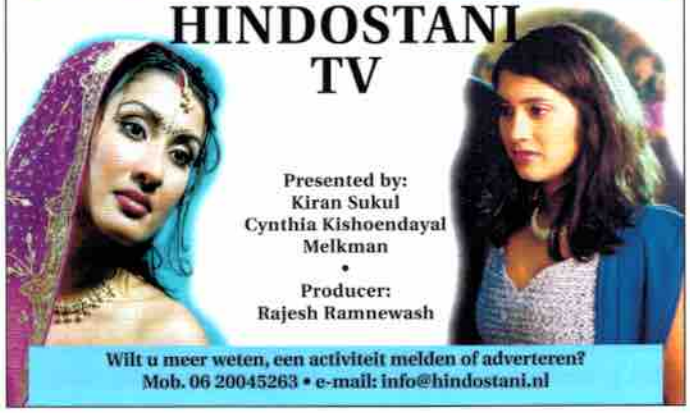

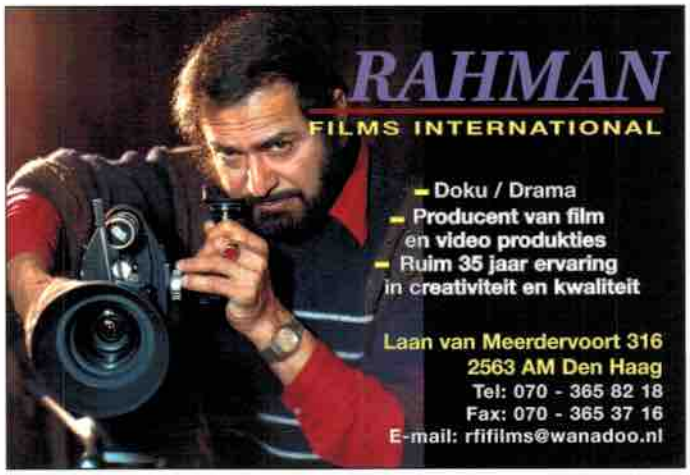

Pandit Attry beantwoordt vragen over geloof en traditie

Vele hindoes, met name jongeren, worstelen met vragen die het geloof en de traditie betreffen. In samenwerking met IndianFeelings.com heeft Hindorama gemeend een aantal veelvoorkomende vragen te selecteren waar pandit Attry een antwoord op geeft.

Hindoehuwelijk

Vraag: Vandaag de dag hoor je steeds meer dat mensen *bhatvan* en *vivah* (festiviteiten t.g.v. het hindoehuwelijk - *red.*) op één dag doen. Is dit in verband met de functie van de huwelijksrituelen net zo goed als vier weken feest?

Antwoord: Het verrichten van bhatvan en vivah op één dag komt inderdaad vaker voor. Meestal is de reden hiervoor dat men zo snel mogelijk alles achter de rug wil hebben. Feesten heeft in dit geval dan niet de hoogste prioriteit. De functionaliteit van de rituelen wordt hierdoor niet aangetast. Integendeel, ik meen dat heel vroeger alle rituelen binnen een dagdeel werden uitgevoerd. Door de rituelen verder te socialiseren, zijn we gekomen tot een uitgebreide viering verdeeld over verscheidene dagen. Eigenlijk is de ééndaagse viering van een huwelijk een stap terug naar de oorspronkelijke viering ervan.

Geweldloosheid (*Ahimsa*)

Vraag: In het hindoeïsme staat *ahimsa* (geweldloosheid) centraal. Waarom is er in de *Mahabharat* dan toch gevochten en deden er zelfs Goden mee?

Antwoord: Ahimsa betekent geen geweld plegen jegens welk levend wezen dan ook. Naar buiten toe is dat de schepping: mensen, dieren, planten, bomen, lucht, water enzovoort. Naar binnen toe is dat je eigen ziel en bewustzijn. Dit laatste wordt meestal vergeten. Op het moment dat iemand jou een klap geeft, kun je weigeren daar iets tegen te doen, omdat je geleerd hebt dat je een ander geen pijn of geweld mag aandoen. Maar op het moment dat je je terugtrekt uit het strijdveld, waarin jou die klap is gegeven, doe je jezelf pijn en geweld aan. Als je pijn verdraagt dan doe je jezelf geweld aan. In deze context is verdraagzaamheid dus *himsa*, oftewel geweld. Hiermee zeg ik niet dat je geweld met geweld moet beantwoorden. Maar de

filosofie achter ahimsa houdt ook rekening met jouw gevoelens en gedachten. Op het moment dat iemand je aanvalt, heb je het recht je leven te beschermen, desnoods met geweld. Je moet niet toestaan dat iemand je dag in dag uit mishandelt of kleineert. Zeker als je de mogelijkheden hebt om daar iets aan te doen, anders laat je jezelf geweld aandoen en ben je medeoorzaak van dat geweld. Bij de staatsinrichting vanuit het hindoeïsme is men ervan uitgegaan dat er een groep moest zijn - de *Ksatriya's* (strijders) - die moest zorgen voor het gezamenlijke welzijn en de bescherming van het volk tegen agressors van buiten en van binnen. Als een Ksatriya de wapens oppakt om zijn land of de *dharm* (morele en ethische principes) te verdedigen, doet hij dat om zinloos of onnodig geweld te voorkomen. Dit tref je duidelijk aan in de *Mahabharata*, maar ook in de *Ramayan*.

Moksh (Verlossing)

Vraag: Wat zijn de richtlijnen of regels volgens de *veda's* om *Moksh* (de verlossing van dit wereldse leven) te bereiken? Je hoort mensen wel eens zeggen dat zij moksh op een gegeven moment vanzelf bereiken wanneer zij geen kwade dingen doen in hun leven. Wat voor rol speelt oprechtheid van je handelen daarin? Je kunt namelijk wel dingen doen, terwijl je andere bedoelingen hebt of erg onverschillig leeft.

Antwoord: Wanneer je steeds verlost raakt van dingen die je als ballast meedraagt, zul je uiteindelijk moksh bereiken. Streef niet naar de bevrijding van de *atma* (ziel), maar leef een leven waarin liefde en onthechting centraal staan. De bevrijding van je atma is een logisch vervolg van dit pad. Moksh behelst ook andere vormen van bevrijding die tezamen de atma kunnen verlossen. Bevrijding van angsten, begeerten enzovoort zijn de eerste vormen van moksh of *mukti* die men moet realiseren in dit leven. Vaak wordt moksh aangegrepen als het resultaat van rituelen en een technische inrichting van het leven. Ikzelf vind dat te dogmatisch en niet overeenkomend met de leer van *bhakti* (liefde voor god - *red.*). Moksh is het resultaat van een natuurlijk leven waarbij evenwicht en harmonie zowel in de binnen- als in de buitenwereld voorop staan. In feite zijn we al lang bevrijd. We dienen alleen te beseffen dat we dingen die we vasthouden, moeten loslaten.

Verrichten van rituelen bij overlijden

Vraag: In de praktijk zie je altijd dat een manspersoon de hindoerituelen bij een overlijdensgeval verricht. Staat in de hindoegeschriften geschreven dat een vrouwelijke persoon deze niet mag doen?

Antwoord: De meeste godsdiensten zijn gevormd in een patriarchale omgeving. Dat betekent dat bij het ontstaan de mannen al een zekere machtspositie hadden. Daarom zie je dat binnen iedere religie mannen meer rechten hebben en vrouwen meer plichten. En wanneer plichten rechten worden, dan worden deze de vrouw ook ontnomen. Een andere verklaring voor het feit dat meestal mannelijke familieleden de rituelen doen na het overlijden is cultuurhistorisch. Vroeger werd de familielijn bepaald door de mannelijke lijn. Als er een zoon was, dan zouden de familietradities en naam verdergaan. Niet bij een dochter, omdat men dochters zag als niet tot de eigen familie behorend, maar tot haar toekomstige schoonfamilie (*paraya dhan*). Op zich is dit een afschuwelijke gedachte die nog steeds bij Hindostanen leeft en niets met religie te maken heeft; meer met de cultuur waar religie werd toegepast vanuit bestaande gedragsregels. Omdat de familietraditielijn door de mannelijke leden werd doorgegeven, was de gedachte dat de rituelen die voor de ziel van de overledene zorgen ook baat zouden hebben bij rituelen die de familietradities in zich droegen. Vandaar dat men voornamelijk de mannelijke leden de rituelen liet verrichten. En nu sta je voor een dilemma. Als alles min of meer door een zekere traditie tot stand is gekomen en niet vanuit de geschriften, waarom zou je je daaraan per se moeten houden? Een mogelijkheid is om hiertegen in opstand te komen.

Yugas (Tijdperken)

Vraag: Het hindoeïsme kent de vier *yugas*. Waarom zijn deze tijdperken apart vermeld? Wat zijn de kenmerkende eigenschappen en wat gebeurt er na de laatste yuga?

Antwoord: Het hindoeïsme - evenals het boeddhisme - gelooft in grote cycli van tijden. Eén cyclus bestaat uit vier Yuga's. De vier yuga's zijn: *Sat-yuga, Treta-yuga, Dwapar-yuga* en *Kali-yuga*. Wij leven nu in Kali-yuga, het donkere tijdperk. Dit is het kortste tijdperk van alle vier en ook het slechtste. Hoewel wij denken dat wij steeds bezig zijn om ons aardse leven verder te ontwikkelen, zegt de hindoefilosofie vanuit de Yuga-gedachte dat wij steeds een immoreler bestaan aan het leiden zijn. Immoreel in die zin dat onze verantwoordelijkheid voor de schepping aan het verdwijnen is. Onze geest wordt steeds onrustiger en onbeteugelder waardoor we proberen anderen en de natuur aan onze macht en kennis te onderwerpen. Uiteindelijk zal de Kali-yuga aflopen en zal de aarde zichzelf opnieuw evolueren. De mens wordt gezien als de oorzaak van de vernietiging van de aarde.

De Kali-yuga duurt 432.000 jaar. Daarvan zijn al ruim 5.000 jaar voorbijgegaan. De Yuga hiervoor, de Dwapar-yuga, waarin Shri Krishna leefde en waarin rechtschapenheid nog aanwezig was, duurde twee keer zo lang als het Kali-yuga tijdperk (864.000 jaar). Het Treta-tijdperk waarin Shri Ram leefde, was drie keer zolang, 1.296.000 jaar. En de Sat-yuga, toen alleen het goede overheerste, was vier keer het Kali-yuga tijdperk, oftewel 1.728.000 jaar. Samen hebben de vier Yuga's tien keer de duur van het Kali-yuga tijdperk: 4.320.000 jaar. Na duizend keer één cyclus, dus na 4.320.000.000 jaar, wordt het hele universum vernietigd en weer herschapen. Tussen vernietiging en schepping zitten evenveel jaren als de schepping duurt. Dus één dag en één nacht van de Schepper (Brahma) heeft een duur van 8.640.000.000 jaar. De huidige schepping bestaat nu al 1.960.853.120 jaar en heeft nog dus heel wat jaren te gaan.

Met dank aan: www.indianfeelings.com

Shell Cares

Huiswerkbegeleidingproject in Den Haag

De persoonlijke aanpak

Afsluitende bijeenkomst van Shell Cares op 14 mei 2003 in Madurodam. In het midden: Radj Ramcharan (FORUM) en rechts van hem Petra van Rijn-Mak (Shell Nederland) en Ines Schocher (FORUM) met de kinderen van het project huiswerkbeleiding Den Haag. (Foto: Ernst Bode)

In het vorige nummer van Hindorama heeft u reeds kunnen lezen over het huiswerkbegeleidingproject dat Shell Cares in samenwerking met FORUM uitvoert. Zoals vermeld wordt het project dit jaar formeel afgesloten, maar zal in de praktijk met de hulp van de vrijwilligers gewoon doorlopen. Den Haag telt zes huiswerkgroepen waar kinderen worden ondersteund bij het maken van hun huiswerk (zie kader). Eén van deze groepen is gevestigd in de ASAN Mandir aan de Regentesselaan en wordt gecoördineerd door ir. ing. Ishwardath Soebedar, tevens één van de begeleiders.

Voor Soebedar is het voornaamste doel van de huiswerkbegeleiding: het voorkomen van schooluitval en het verhogen van de schoolprestaties. Het succes van de huiswerkbegeleiding zit hem in het enthousiasme van de vrijwilligers, vindt hij. Zelf is hij in Nederland zowel aan de HTS als aan de TU Delft als werktuigbouwkundig ingenieur afgestudeerd. Verder heeft hij zijn Pedagogisch Getuigschrift behaald, waardoor hij volledig bevoegd docent is. In het dagelijkse leven is hij werkzaam als *Senior Static Equipment Engineer* bij Technip-Coflexip in Zoetermeer.

"Iedere zaterdag staan er ongeveer vier vrijwilligers klaar om vijftien leerlingen met hun huiswerk te helpen. Er zijn begeleiders die indertijd zelf gebruik hebben gemaakt van mogelijkheden van huiswerkbegeleiding of ondersteund werden door familie en kennissen. Het mooie is dat ze het begeleiden van leerlingen beschouwen als een promotie. Daarnaast speelt ook mee dat zij graag iets willen terugdoen. Verder hebben we ook nieuwe begeleiders die van het project hebben gehoord. Omdat ze het een leuk initiatief vinden, dragen ze graag hun steentje bij. Tot slot is er ook een begeleider van Shell die zich via het Shell Cares programma bij ons heeft aangemeld om op de zaterdag vrijwilligerswerk te doen.

Wat het zo leuk maakt, is dat we daar allemaal met één doel zitten, namelijk kennis overdragen. Voor de één is dat schoolkennis, voor de ander een *pep-*

Wilt u de schoolprestaties van uw kinderen verbeteren? Wilt u dat uw kinderen bij het maken van hun huiswerk begeleid worden?

Maak dan gebruik van de diensten van de volgende huiswerkgroepen in Den Haag die met actieve inzet van de Stichting Surinaams Regionaal Steunpunt (SRS) werkzaam zijn. Wie kunnen er terecht? Leerlingen van de groepen zeven en acht van de basisschool en leerlingen van het voortgezet onderwijs (VMBO, Mavo, Havo en Vwo).

Stichting Eekta Bhawan
De heer W. Goerdin • Boylestraat 20 • Den Haag • Telefoon 070 365 39 04 • Elke zaterdag van 10.00-12.00 uur • Elke woensdagavond van 19.00-21.00 uur

Rukun Budi Utama (RBU)
De heer T. Kasanmoesenie en mw. S. Mohamad • Kepplerstraat 301-303, 2562 VN Den Haag • Telefoon 070 364 40 75 • Elke zaterdag van 11.00-13.30 uur

ASAN Mandir
De heer R. Soebedar • Regentesselaan 237, 2562 CZ Den Haag • Telefoon 070 345 16 52 • Elke zaterdag van 12.00-15.00 uur

RAM Mandir
De heer S. Ramdhani • Mijtenstraat 183, 2525 VC Den Haag • Telefoon 070 389 50 93 • Elke woensdag van 14.00-17.00 uur

Stichting Sewa Daam/Wissel
De heer S. Tewarie • Betsy Perkstraat 14, 2524 CM Den Haag • Telefoon 070 394 11 20 • Elke zaterdag van 14.00-16.00 uur

Stichting Bar Aka
De heer H. Ramtahalsingh en A. Dihal • Beeklaan 226, 2562 AS Den Haag • Elke zaterdag van 14.00-17.00 uur

Ook begeleiders zijn welkom!

Bent u onderwijzer/docent, student of afgestudeerde aan een WO/HBO-opleiding en wilt u optreden als begeleider van één van de huiswerkgroepen? Neem dan contact op met de bovengenoemde contactpersonen. Voor meer informatie of andere vragen over het project Shell Cares van Shell Nederland en FORUM kunt u bellen met de heer Radj Ramcharan op 030-2974321. Het mailadres is: r.ramcharan@forum.nl

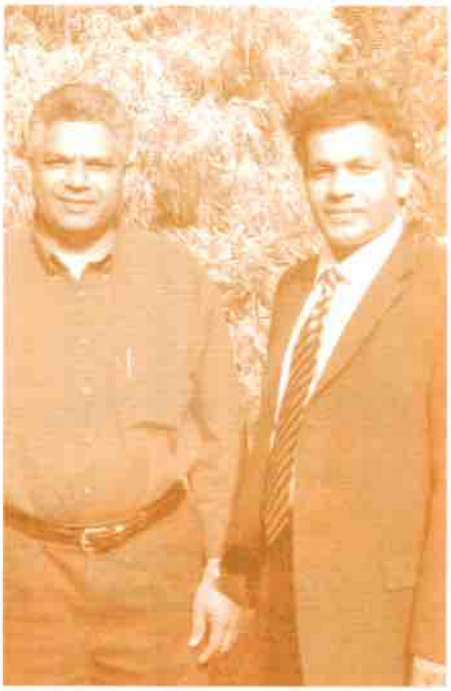

De heer Ishwardat Soebedar projectleider van de huiswerkbegeleiding in ASAN (l) en Radj Ramcharan

talk met een ongemotiveerde leerling en voor sommigen is het gewoon de leerling voorlezen en overhoren. Het zijn allemaal verschillende activiteiten, maar wel alle gericht op kennisoverdracht. Het blijkt toch maar weer dat de oude manier van kennis overdragen via het persoonlijke contact zeer belangrijk is. En dat zal zo blijven ondanks alle nieuwe methoden die in deze moderne tijd worden aangeboden. Hierin zit ook de kracht van de huiswerkbegeleiding van ASAN. Het gaat niet enkel om de kennis die je hebt, maar meer om de vaardigheid om die over te dragen. Dankzij de steun van Shell hebben we middelen tot onze beschikking waardoor we de persoonlijke aanpak kunnen verbeteren. Nieuw studiemateriaal, naslagwerken, woordenboeken in verschillende talen en computers dragen bij tot verbetering van de kwaliteit van de huiswerkbegeleiding. Nu kunnen de leerlingen onder begeleiding ook een werkstuk maken.

Uiteraard is er voor wat betreft het verbeteren van de schoolprestaties nog een lange weg te gaan. Maar dankzij de vrijwilligers die zich elke zaterdag inzetten, hoeven de leerlingen in deze huiswerkgroep die weg niet meer alleen af te leggen. Ik ben alle vrijwilligers van de huiswerkbegeleiding ASAN erg dankbaar voor hun trouw en nobele inzet op het project. Voor het komende schooljaar hebben wij nog vrijwilligers nodig; ook kunnen wij nog leerlingen plaatsen." Aldus Ishwardat Soebedar.

Shell cares

FORUM Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling
Voor meer informatie: tel. 030 297 43 21 of e-mail r.ramcharan@forum.nl

"Ik wil de Hindostaanse j

Karel Nijman

Ravi Mohanlal (18) is sinds kort profvoetballer bij Feyenoord. Twaalf jaar lang houdt hij zich al bezig met voetbal, waarvan vijf jaar op het hoogste niveau. Via RBC Roosendaal en ADO Den Haag kwam hij uiteindelijk terecht bij het tweede elftal van Feyenoord. Ook speelt hij in het Nederlandse elftal onder de twintig.

Hindostanen zijn over het algemeen niet zulke sporters. Hoe komt dat?
Veel Hindostanen zijn geïnteresseerd in andere bezigheden en andere sporten. En dan bedoel ik vechtsporten, zoals judo en karate. De meeste jongeren die ik ken, zijn voornamelijk bezig met muziek of ze hangen vaak rond in discotheken en op dansavonden. Dat vind ik wat minder. Je moet jezelf kunnen uiten op een sportieve manier en daarnaast ook op een hele informatieve manier. Zo kan je meer te weten komen over de sport, jezelf, je cultuur. En niet alleen dat, maar ook over de maatschappij. En dat is dus wat er ontbreekt bij de Hindostanen.

Moet je veel discipline hebben om profvoetballer te zijn?
Ja, in principe wel. Je kunt dan terugkomen op de vraag hiervoor: 'Waarom zijn er weinig Hindostanen actief in de sport?' Veel Hindostanen hebben toch een mentaliteit van negen tot vijf en daarnaast van weinig moeite willen doen, maar zoveel mogelijk eruit halen. Als je geen goede mentaliteit hebt, geen goede discipline kan tonen, dan overleef je het betaalde voetbal sowieso niet Je kan de nodige kwaliteiten bezitten en hebben kunnen tonen, maar zonder de juiste mentaliteit haal je het gewoon niet.

Voel je je representatief voor de Hindostanen?
Op het eerste gezicht niet, ik doe het voor mezelf. Toch voel ik me af en toe wel een beetje geroepen. Ik hoop op zoveel mogelijke manieren de Hindostaanse jeugd te kunnen inspireren en te motiveren om toch te gaan deelnemen aan sport op hoger niveau en dan voornamelijk het betaalde voetbal. Want ja, dat is toekomst!

Wat wil je bereiken binnen de voetbalwereld? Denk je bijvoorbeeld aan de Champions League?
Ik hoop zover mogelijk te komen. Als je bij een club als Feyenoord zit, dan kun je denken aan de Champions League. Dat sluit je niet uit. Maar ik concentreer me nu vooral op het Nederlandse voetbal en niet echt op het buitenland. Ik ben wel bezig met het nationale elftal, oranje onder de twintig, maar je moet je toch focussen op je eigen club.

Wat voor gevoel had je toen je voor het eerst de Kuip binnenkwam? Wanneer was het eigenlijk?
Dat gevoel was geweldig! Ik bedoel het is toch waar je als klein jongetje van droomt. Het was een paar maanden geleden, toen ik daar binnenkwam en werd voorgesteld aan de selectie en de trainers.

Dus dan is het van: Hey Pi-Air hoe is het?
Ja, precies, dat is het. Het voelt gewoon goed. De eerste paar weken is het leuk en aardig. Alsof je in een droom zit. Maar daarnaast moet je gewoon doen wat je zelf kan en je niet gaan focussen op andere mensen. Je moet er echt serieus en bikkelhard tegenaan.

Is er veel concurrentie?
Er is als het ware een hele competitie buiten het voetbal om, tussen spelers, rechten en media. Het gaat er heel hard aan toe. Iedereen is concurrent van elkaar ongeacht je plaats, je positie en je team.

Schaadt dat de eenheid binnen het team niet?
Nee, want op het moment dat er gespeeld moet worden zijn we gewoon familie. Echt een familie, heel hecht met een goede onderlinge band.

Ravi Mohanlal kreeg van UEFA de titel van *Eerste Hindostaanse Profspeler in de Europese profcompetitie.* En KNVB koos hem tot talent van het jaar in Rotterdam. Ravi staat ook in het Guiness Book of Records.

Zijn persoonlijke fansite is www.ravimohanlal.nl

ugd inspireren"

Bruidsschat:

een uit Europa naar India gebracht fenomeen

Sangi Raj

De bruidsschat in India wordt gezien als een verfoeilijk, ingeworteld element van de Indiase cultuur. De huidige praktijk waarbij de familie van het meisje geld, juwelen en andere materiële zaken aan de bruidegom geeft, stamt echter uit de 19e eeuw en is afgekeken van de Britse overheersers.

In de periode voor de Britse overheersing kende India ook het systeem van bruidsschat, maar in een heel andere vorm. De bruidsschat was juist bedoeld voor de vrouw zelf om haar in noodgevallen te voorzien van een appeltje voor de dorst. Dit kan zeer wel worden geplaatst tegen de achtergrond van de langdurige islamitische overheersing van India. De islam kent het instituut van *mahr* (bruidsgave): geld, sieraden en dergelijke die aan de bruid worden gegeven en haar een eigen vermogen verschaffen dat ze zelfstandig beheert.

In Europa kende men echter het instituut van de bruidsschat waarbij de familie van de bruid werd geacht geld en goederen aan de bruidegom te geven bij het huwelijk. De bekende dichter Dante (1265-1321) onderkende reeds dat de geboorte van een meisje "het hart van de vader vult met angst" vanwege de grote bruidsschat die haar huwelijk zou vergen. Het boek *The Marriage Bargain, Women and Dowries in Europan History* (Harrington Par Press, New York) beschrijft uitgebreid het systeem van bruidsschat in Europa. In haar boek *Dowry Murder: The Imperial Origins of a Cultural Crime* (2002) schrijft Veena Talwar Oldenburg dat zogenoemde bruidsschatmoorden en ander bruidsschatgerelateerd geweld niets van doen hebben met de Indiase cultuur en het kastenstelsel, maar alles met de Britse koloniale periode. De politiek die toen werd gevoerd, resulteerde in grote armoede onder de bevolking en in het verlies van rechten van vrouwen op bezittingen en land.

Schandalige praktijk

Hoe het ook zij, de traditie van de bruidsschat zorgt in India voor veel misstan-

den. Dit is niet altijd zo geweest. Volgens dr. Werner F. Menski, docent aan de *School of Oriental and African Studies* van de Universiteit te Londen en een expert op het gebied van de bruidsschat, was het bedrag van de bruidsschat in gewone families symbolisch. Zeker tot aan het midden van de 19e eeuw ging het om een vrijwillige gift die uit pure affectie werd gegeven en die niet als voorwaarde voor het huwelijk gold. Het is pas ongeveer 60 jaar geleden dat de bruidsschat zich tot schandalige proporties heeft ontwikkeld. Het gaat dus zeker niet om een ingewortelde traditie die is terug te voeren op hindoegeschriften, zoals sommige mensen menen.

Inhaligheid - op het criminele af - heeft ertoe geleid dat de bruidsschat een mensonterend fenomeen is geworden in India: moord op jonge vrouwen van wie de bruidsschat als onvoldoende wordt beoordeeld door de schoonfamilie; moord op babymeisjes of abortus van een vrouwelijke foetus om de hoge kosten voor hun huwelijk in de toekomst te vermijden. Alhoewel de praktijk van de bruidsschat in India al vanaf 1961 bij wet is verboden, is deze nog wijdverbreid. Uit een onderzoek van de *All-India Democratic Women's Association* vorig jaar bleek dat deze praktijk niet alleen gangbaar is in staten als Uttar Pradesh, Bihar, Madhya Pradesh en Rajasthan, zoals algemeen werd aangenomen, maar in vrijwel alle Indiase deelstaten en niet alleen in ongeletterde, maar ook in goed ontwikkelde families.

Elke familie, ongeacht uit welke inkomensgroep of kaste wordt geacht tenminste US$ 2000 voor het huwelijk van hun dochter te geven. Mensenrechten- en vrouwenorganisaties strijden al jaren tegen de gewelddadige praktijk van de bruidsschat. In 1980 werd de wetgeving aangescherpt door boetes en gevangenisstraf op te leggen aan de daders van bruidsschatgerelateerd geweld. In 1986 werd geregeld dat de staten speciale ambtenaren konden aanstellen die moesten toezien op het verbod van de praktijk van de bruidsschat. Alle wetgeving ten spijt vallen er nog dagelijks slachtoffers onder jonge bruiden. "Bruidsschatgeweld is geen kwestie van slechte behandeling van vrouwen door mannen," legt een mensenrechten activiste uit. "Het zijn vooral vrouwen die elkaar dit aandoen."

Nieuwe ontwikkeling

Onlangs is er een nieuwe ontwikkeling ingezet door de 21-jarige Indiase *software engineering* studente, Nisha Sharma uit New Delhi. Zij pikte de schandalige uitbuiting door haar aanstaande schoonfamilie niet. Terwijl de 2000 gasten voor haar huwelijk reeds aanwezig waren en de *pandit* de ceremonie aan het voorbereiden was, probeerde de familie van de bruidegom haar ouders onder druk te zetten door nog meer als bruidsschat te eisen. De twee tv's, twee uitgebreide videosets, twee koelkasten, twee airconditioners en een auto waren niet voldoende. Men eiste terstond nog US$ 25.000. Toen Nisha's vader weigerde, kreeg hij een klap in zijn gezicht van zijn toekomstige *samdhin* (moeder van de bruidegom), terwijl een ander vrouwelijk familielid in zijn gezicht spuugde. Nisha belde de politie en de toekomstige schoonfamilie werd gearresteerd.

Nisha Sharma

Nisha's actie heeft haar tot een nationale beroemdheid gemaakt en zij heeft al vele prijzen ontvangen; daarnaast ook vele huwelijksaanzoeken van aanbidders. Behalve Nisha had ook Vidya in Chennai (vroeger: Madras) het lef om aan de vooravond van haar huwelijk een stop te zetten aan de grenzeloze inhaligheid van haar schoonfamilie. De zeer uitgebreide aandacht die deze twee zaken in de media hebben gekregen, heeft zijn uitwerking niet gemist. Inmiddels zijn er vele andere gevallen bekend waarbij het meisje en haar familie de misdadige toekomstige schoonfamilie naar het gevang hebben gestuurd in plaats van hen in de huwelijkstent te ontvangen.

Mensenrechtenactiviste Ranjana Kumari is blij met deze trend; helaas zijn er reeds vele tienduizenden Indiase vrouwen gedood vanwege een ontoereikende bruidsschat. "Nu is er hoop. Meisjes met een goede scholing voelen zich zelfverzekerd genoeg om dit soort mensonwaardige praktijken niet meer te accepteren." Trendsetter Nisha is voornemens haar prijzengeld te doneren aan onderwijs voor meisjes. In het aan Delhi grenzende Noida hebben leiders van zo'n honderd wijken de aldaar wonende 20.000 families opgeroepen om geen huwelijken met veel pracht en praal te organiseren, maar het geld liever te besteden aan een goede scholing van hun dochter(s). In Noida zijn er veel families die door verkoop van hun land rijk zijn geworden en deze rijkdom vooral bij het huwelijk van hun dochter zeer opzichtig willen tonen.

Ook de politie heeft zich bereid verklaard tot een intensievere bestrijding van bruidsschatgeweld. Verwacht wordt dat nu meer vrouwen de durf zullen hebben om aangifte te doen. In de Zuid-Indiase deelstaat Tamil Nadu werd in april 2002 tot een strenger beleid besloten. Dit resulteerde direct in een stijging van het aantal aangiftes. Tot april 2002 werden in die deelstaat 89 gevallen van bruidsschatmoord bij de politie gemeld en 322 gevallen van ander bruidsschatgerelateerd geweld. In de periode mei-december 2002 was het aantal aangiftes gestegen tot 1200.

Volgens de All-India Democratic Women's Association is de houding van de politie essentieel. "Klagers krijgen vaak geen gehoor of de daders komen er van af door de betrokken politieambtenaren om te kopen. Hopelijk komt daar nu echt verandering in." De politie in Chennai is inmiddels begonnen met uitbreiding van het aantal vrouwelijke agenten. Daarnaast worden er trainingen voor het personeel opgezet met het doel tot een gerichtere aanpak van de problematiek van vrouwen te komen.

Films / Showbizz

Kritiek op Indiase Cinema • Films: 3 Deewarein • Andaaz • Hindustaans Filmfestival

Kritiek op Indiase cinema

India is de grootse filmproducent ter wereld, met honderden producties per jaar, waarvan het merendeel de zogenoemde Bollywoodfilms betreft, waarin Hindi wordt gesproken. Daarnaast zijn er Tamil, Telugu en Bengali producties. In 2002 leverde Bollywood meer dan 150 films, waarvan er slechts één een nationale hit werd (*Devdas*) en een handjevol tot de matige successen kan worden gerekend. Reden tot zorg en tot bezinning over waar India naar toe wil met zijn filmindustrie, vinden Indiase filmcritici. De vele *India-style remakes* van Hollywoodfilms daargelaten, lijkt er nauwelijks enige originaliteit en creativiteit te vinden onder filmmakers. Een film draagt niet meer het stempel van een bepaalde filmmaker. Zoals filmkenner Saibal Chatterjee stelt: "In de jaren 1950, de gouden periode van de Indiase cinema, was een film van Bimal Roy duidelijk te onderscheiden van een film van Guru Dutt of van Raj Kapoor. Later gold dit ook voor filmmakers als Hrishikesh Mukherjee, Gulzar, Manmohan Desai en Prakash Mehra. Maar tegenwoordig lijken alle films wel exacte kopieën van Yash Chopra films." Chatterjee heeft ook kritiek op de inhoud van de films: "Ook al zijn de films er primair voor ontspanning, dan nog zouden fimmakers veel meer inspiratie uit de realiteit moeten putten. De filmindustrie beweegt zich niet in een vacuüm. Je merkt dat het theater veel meer met de ontwikkelingen meegaat en erg veel uit de realiteit om ons heen put. Wonend in India kun je, bijvoorbeeld, niet om de recente gebeurtenissen in Gujarat heen. Filmmakers zouden dit soort zaken veel meer dan tot nu toe het geval is, kunnen mainstreamen in het verhaal. Er zouden daarmee ook statements kunnen worden gemaakt die maatschappelijke relevantie hebben. Helaas overheerst het escapisme, het ontsnappen naar een droomwereld, bij filmmakers in Mumbai. De films zeggen niets, ze zijn slechts oppervlakkige, donzige fictie. Ik kan niet genoeg benadrukken dat ook ik vind dat films er zijn voor ontspanning, maar dan nog kun je een redelijk, op waarheid berustend verhaal produceren."

Raj Kapoor

3 Deewarein: een aanrader

Van een geheel andere orde dan de doorsnee Bollywoodproductie is de film *3 Deewarein* van Nagesh Kukunoor die eind april uitkwam. De film is anders, creatief en gedurfd en volgens filmcritici de beste tot nu toe uitgebracht in 2003. *3 Deewarein* die in première ging tijdens het eerste Indiase filmfestival gehouden in Los Angeles (VS), ontroert je, laat je lachen, maakt je boos en strekt bovenal tot vermaak. Het verhaal gaat over drie terdoodveroordeelde gevangenen. Ishaan (Naseeruddin Shah) is een zorgeloze charmeur die gelooft in een oplossing voor elk probleem. Het woord "spijt" staat niet in zijn woordenboek en zonder strijd geeft hij niet op. Jaggu (Jackie Shroff) is een advocaat en dichter. Hij had zijn vrouw onvoorwaardelijk lief, maar werd geconfronteerd met haar ontrouw. Jaggu gelooft dat je uiteindelijk krijgt wat je verdient. Dan is er Nagya (Nagesh Kukunoor), een jonge boekhouder die vindt dat hij vals is beschuldigd. Optimistisch als hij is, gelooft hij dat de waarheid altijd zal overwinnen. De komst van filmmaakster Chandrika (Juhi Chawla) verandert hun leven. Zij is geïnteresseerd in terdoodveroordeelden. Ondanks haar scherpte en objectiviteit raakt Chandrika zelf gevangen in een web van persoonlijke dilemma's. Er zit namelijk meer achter dan het simpel maken van een documentaire. De drie mannen zijn zich niet bewust van hun lotsverbondenheid en het verhaal bereikt een climax wanneer Chandrika uiteindelijk een choquerende, onvoorspelbare waarheid blootlegt. *3 Deewarein* is een bitterzoete *comedy-thriller* over vriendschap, liefde, hoop en overleven. Een low-budget film zonder muzikale intervallen die zich in Zwitserland afspelen. Het grootste deel is in een echte gevangenis in Hyderabad gefilmd. De film is een aanrader voor degenen die graag karakterrollen, eenvoud, helderheid en originaliteit willen zien.

Twee ex-missen als attractie in *Andaaz*

In de meest recente productie van Raj Kanwar, *Andaaz*, zijn twee ex-missen te zien: Lara Dutta (Miss Universe 2000) en Priyanka Chopra (Miss World 2000). Gezien Dutta's achtergrond (ze komt uit een pilotenfamilie), is het niet geheel toevallig dat zij in de film belangstelling heeft voor modelvliegtuigen. Deze interesse deelt zij in haar rol als collegestudent Kajal met haar medestudent Raj, gespeeld door Akshay Kumar. Alhoewel de twee zich tot elkaar aangetrokken voelen, trouwt Kajal met een ander. Voor Raj komt een andere bloedmooie vrouw in beeld en wel Jiya (Priyanka Chopra). Wat een toeval als dan blijkt dat Jiya het zusje is van de man van Kajal. Een typische, sentimentele Bollywoodproductie waarbij het goed is de zakdoekjes bij de hand te hebben. Daarnaast kan men zich vergapen aan de blitse, schaarse kleding van Lara en Priya die zich regelmatig vertonen in leren hotpants en minieme topjes. Volgens Raj Kanwar beelden zijn karakters moderne meisjes uit die zich aldus kleden. "Ik heb hen niet gedwongen dergelijke kleding te dragen. Zij voelen zich er comfortabel in." Naast de beide dames mag het lichaam van Akshay Kumar er ook zeker zijn. Dus liefhebbers van zowel vrouwelijk als mannelijk schoon komen aan hun trekken.

Hindustaans Filmfestival

Wie gedurende de periode 19 mei - 6 juni jl. door het atrium van het Haagse stadhuis liep, waande zich in een heel andere wereld, de wereld van Bollywood. De tentoonstelling *Bollywood achter de duinen* die vele affiches van de Indiase cinema tentoonspreidde, was georganiseerd in het kader van de vierde editie van het *Hindustaans Filmfestival* te Den Haag. Dit festival, waar onder meer films als *Devdas, Kaante, Lagan* en *Mujhse Dosti Karoge* te zien waren, werd wederom goed bezocht. Genoeg mensen hadden zich voor de gelegenheid gestoken in *sari* of *kurta pajama*. Door de Hindostaanse gemeenschap wordt het immers als een gemis ervaren dat de Indiase film niet normaal in de bioscopen is te zien, maar alleen te huur wordt aangeboden op video en dvd. De hang om de grote sterren, de *glitter* en *glamour*, maar ook de romantiek en dramatiek op het grote scherm te zien, blijft bestaan. De Indiase film is niet alleen populair onder Hindostanen, maar ook onder Turken en Marokkanen. De beelden zijn ook voor hen zeer herkenbaar. Dit jaar viel het festival samen met de viering van 130 jaar Hindostaanse Immigratie. De rode draad door het festival was het thema "Verbondenheid door beeld en geluid". Dat de film een bijzondere rol blijft vervullen voor de Indiase diaspora is buiten kijf. Al kan de inhoud soms niet boeien, de filmmuziek is niet weg te denken op Hindostaanse feesten. De nichtjes Ashni Kamta (21) en Kirti Ramnares (19) behoorden tot de bezoekers tijdens de Galapremière in de Dr. Anton Philipszaal waar *Devdas* werd vertoond. Kirti was er vorig jaar ook. Ze vond het zo leuk dat ze besloot dit jaar terug te komen. Ashni was er voor het eerst en heeft genoten. "Het festival is groots opgezet en het heeft zeker aan mijn verwachtingen voldaan. Ik vind het wel jammer dat er niet zo veel jongeren zijn." De twee nichtjes zijn het erover eens dat dit een goed initiatief is om jongeren te stimuleren weer eens wat anders te gaan doen dan te vervallen in de oude patronen van het uitgaansleven, een discotheek pakken, een dansavond bezoeken en dat soort dingen. "Dit is gewoon veel leerrijker," vindt Kirti. Ashni voegt toe: "Een dansfeest is prima op zijn tijd, maar dit is ook een stukje cultuur dat je meeneemt. Zeker als je begrijpt waar de film over gaat en niet alleen maar kijkt naar de mooie mannen en vrouwen en naar de schitterende muziek luistert."

Reacties

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden reacties te redigeren en/of in te korten.

Hindostaanse immigratie (nr. 3/2003)

Proficiat met het gedenkboek *Hindostanen, van Brits-Indische emigranten via Suriname tot burgers van Nederland*, waaraan zowel de hoofdredacteur van Hindorama als de uitgever heeft meegewerkt. Ik heb het boek met plezier gelezen. Het bevat veel informatie en leest prettig. Wat mij opviel, is dat in jullie magazine ook veel aandacht is besteed aan het andere boek dat ter gelegenheid van 130 jaar immigratie is uitgekomen: Het dagboek van Munshi Rahman Khan. Eigenlijk de 'concurrent'. Dat vind ik heel prijzenswaardig. Ik ken genoeg mensen die in zo'n geval het boek zouden boycotten. U weet wel hoe onze mensen zijn. Ze gunnen elkaar het daglicht niet. Hindorama geeft het goede voorbeeld. Dat moest ik even kwijt!

B. Sharma

Stop hindoeholocaust! (nr. 3/2003)

Bij het lezen van het artikel "Stop hindoeholocaust!" word ik gesterkt in de gedachte dat niet alle hindoes hun holocaustgeschiedenis onder stoelen of banken steken. Van oudsher staat de hindoe bekend om zijn vredelievendheid, verdraagzaamheid en geweldloosheid, zoals vroeger voorgehouden door de toenmalige brahmanen, Mahatma Gandhi en later door vele pandits. De visie hierachter is dat wij allen kinderen zijn van die ene oorsprong met vele namen en vormen. Noem het maar 'Het'. En Het is overal immanent aanwezig in alles wat leeft en niet leeft. Dus hoort de hindoe in harmonie met zijn omgeving te leven. Deze opvatting is als het ware genetisch doorgegeven door de oudere generaties en is deel gaan uitmaken van het collectieve hindoebewustzijn. Hierdoor zijn de meeste hindoes een passieve houding gaan innemen bij holocaustachtige taferelen. En als je dan als eenling op pad gaat om hindoes te 'bekeren' en hun de geschiedenis onder de neus te wrijven, kom je al gauw van een koude kermis thuis. Dan kan ik mij de frustraties van Dewanand best voorstellen.

Hij ziet het als zijn karmische plicht om zuivere kennis door te geven. Maar als zijn voornaamste drijfveer wordt gevormd door ruim 6 miljoen vergaste joden en ruim 83 miljoen vermoorde hindoes, vraag ik mij af in hoeverre het resultaat ook zuiver zal zijn. Met de bezetenheid waarmee Dewanand zijn pennen ontlaadt, zou hij tenminste een poging kunnen wagen de eenheid onder de hindoes aan de kaak te stellen. Als ik zijn relaas lees, valt het sterk op dat hij zijn frustratie afreageert op hindoeorganisaties die kennelijk impliciet medeverantwoordelijk zijn voor het gebrek aan eenheid onder hindoes. Er zijn inmiddels talloze hindoeorganisaties in Nederland die pretenderen voor de maatschappelijke belangen van hindoes op te komen. Het grootste deel houdt echter alleen de organisatie in stand; van een degelijke analyse van maatschappelijke belangen is geen sprake. Al jaren gaat het van: "Sluit maar aan op de politieke verlangens en je hebt de subsidie al voor de helft binnen." Het werk van al deze organisaties zou sedert 1980 de integratie in de Nederlandse samenleving versoepelen. Als ik om me heen kijk, dan is na twee decennia slechts één ding bereikt: het collectief is versplinterd. Alle organisaties houden zich met hun eigen toko bezig. Nergens lees ik dat een eis van lokale overheden bij het verstrekken van subsidies de eenheid onder de hindoes tot doel heeft. En geen hindoe die daarover klaagt.

Alleen de hindoegeschriften moedigen aan tot het formeren van een eenheid, zoals bij de Krishnabhakts het geval is. Bij anderen gaat de competentiestrijd in gezins- en familieverband gewoon door. De Krishnabhakts vormen door hun geestelijk bewustzijn niet alleen nationaal, maar ook internationaal een eenheid. Maar deze gemeenschap die als subgroep binnen de hindoegemeenschap leeft, is helaas niet in staat zich materieel (uiteraard wel met de pen) te bewapenen en ten strijde te trekken tegen de agressor van de hindoeholocaust of het huidige terrorisme tegen hindoes in Bangladesh; of een poging te doen om de eenheid onder de hindoes te bevorderen. Werkgroep Agni is de enige hindoeorganisatie in Nederland die bezig is hindoeslachtoffers van religieus en maatschappelijk terrorisme onder de aandacht van de internationale gemeenschap en diplomaten te brengen. Deze organisatie kan geen eenheid onder hindoes afdwingen, wel aanmoedigen. Uiteindelijk is het aan de hindoes zelf om hun bewustzijn te transformeren tot een collectief hindoebewustzijn en zich in te zetten voor een beter bestaan.

R. Raghoebarsing

Literair

Voor opname van boeken in dit overzicht kunnen uitgeverijen contact opnemen met Hindorama.

Kahán hai u
Raj Ramdas
ISBN 90 806084 2 4
Rotterdam • Uitgeverij Maya
€ 25,00

Kahán hai u, een bundel van 21 gedichten in het Sarnami, is het debuut van dichter Raj Ramdas. Deze bundel heeft lang op zich laten wachten. Ramdas is immers geen onbekende. Eerder werden in diverse publicaties en bloemlezingen gedichten van deze Sarnami dichter opgenomen. Volgens

Hindi en Sarnami expert Theo Damsteegt laten deze gedichten, vergeleken met eerder uitgekomen Sarnami poëzie, een duidelijk eigen geluid horen. Daarbij is in alliteratie en rijm goed gebruikgemaakt van de mogelijkheden die het Sarnami biedt, terwijl de originaliteit in woordcombinaties en uitdrukkingen de lezer verrast. De bundel is ook voor niet Sarnami kenners toegankelijk door de vertaling in het Nederlands door Chitra Gayadin. Daarnaast bevat deze publicatie aan de binnenkant van de omslag een cd waarop de voordracht van alle gedichten door Ramdas zelf is te horen.

Geluk in een wereld zonder begeerte
De Dalai Lama
ISBN 90 354 0292 6
Den Haag • BZZTÔH 2003
€ 17,50

Zijne Heiligheid de Dalai Lama toont ons hoe we langdurig geluk kunnen bereiken, vrij van angst en lijden. Hij helpt ons onze geest te begrijpen en te trainen, meer controle over ons leven te krijgen en betere keuzes te maken. *Geluk in een wereld zonder begeerte* werd voor het eerst gepubliceerd naar aanleiding van de rondreis van de Dalai Lama in Australië en Nieuw-Zeeland in 2002 en is een inleiding op zijn leven en zijn leer. De Dalai Lama toont ons hoe eeuwen Tibetaanse wijsheid zin aan ons leven kan geven. "Wij wensen allen gelukkig te leven, maar we moeten vaak eindeloos lijden. Als we proberen uit te zoeken waar dat lijden vandaan komt, realiseren we ons dat dit onze eigen interne affectieve emoties zijn, die zich in onze geest hebben genesteld. De gehele boeddhistische leer is eigenlijk een methode of mechanisme om onze interne vijand te bestrijden," aldus de Dalai Lama

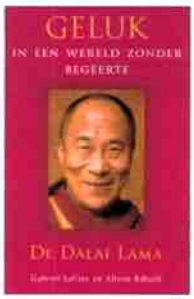

Kies voor het geluk
Alexandra Stoddard
ISBN 90 453 0042 7
Den Haag • BZZTÔH 2003
€ 16,50

Kies voor het geluk is een kort maar krachtig betoog over hoe we geluk kunnen vinden in de grote en kleine dingen van het leven. Het boek zit barstensvol creatieve ideeën en boordevol informatieve verhalen. De eenvoudige vraag of geluk een keuze is of dat het je toevalt, beantwoordt Alexandra Stoddard met grote stelligheid. Zij opteert voor het zélf kiezen van geluk en bestempelt het streven ernaar als de hoogste prioriteit. Het gaat hier immers om een primaire levensbehoefte. Geluk is overal te vinden: in de liefde die we najagen; in de moeilijkheden die we uit de weg gaan; in de dagelijkse momenten waarin we een succesje boeken; in een briefje aan een vriend en in de vriendelijkheid die we aan een vreemde tonen. Geluk is zo simpel als de zonneschijn op je gezicht, zo plotseling als een spontane lach, zo gevoelig als een enkele bloem op je bureau of warme koekjes uit de oven. Geluk is wat je er zelf van maakt en *Kies voor het geluk* kan je daarbij helpen!

Hub 'dulü
Verwarring en verwondering in Azië
Floris Bijlsma
ISBN 90 5653 018 6
florisbijlsma@hotmail.com
€ 13,00

Floris Bijlsma reisde diverse keren over land naar India en verbleef er voor langere tijd. Met een mengeling van het verhalende en het informatieve doet hij in dit boek verslag van die reizen en verblijven. De titel *Hub 'dulü* roept misschien vragen op. Het zou de naam kunnen zijn van een willekeurige Aziatische plaats, iets onbekends. Maar het is ook heel Hollands: Hoe bedoel-u. Het geeft uitdrukking aan de mengeling van het Aziatische en het Hollandse en aan de verwondering en verwarring die steeds weer in de verhalen van dit boek terugkomen.

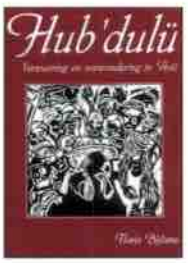

De boeken zijn te bestellen bij de desbetreffende uitgevers.

27 SEPTEMBER 2003

LFL

LIVE FOR LIFE

met concerten van o.a.:

Samira Said Bedia Akarturk

Di-rect Nâlân La Rouge Re-Play

Tasha's World Rose Def Rhymz K-liber

Malieveld Den Haag | aanvang 12.30 uur

ENTREE € 8 (excl. serv. kosten) **IN DE VOORVERKOOP, € 13,50 AAN DE KASSA**

Kaarten zijn te bestellen via Ticket Service 0900 – 3001250 (€ 0,45 p.m.) **of www.ticketservice.nl**

met CKV bon is entree voor scholieren € 7,- Kinderen tot 12 jaar gratis toegang

WWW.LIVEFORLIFE.NL

LIVE FOR LIFE is een initiatief van de stichting Rhythm of Reason

Fonds 1818

VSBfonds het Rijk Als je verder denkt

CasemaCultuurfonds

Prins Bernhard Cultuurfonds

Zoveel vakantie, zo dichtbij

Vlieg nu extra voordelig naar uw vakantieparadijs

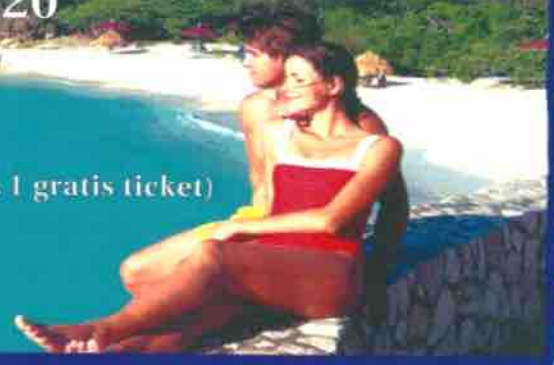

Hoogseizoen SURINAME per KLM € 799

Mauritius reeds vanaf € 720

Curaçao reeds voor € 480

London € 50

India al voor € 499 (bij 15 pers. 1 gratis ticket)

CARIBBEAN TRAVEL CENTRE

IATA

Informeer naar alle andere aanbiedingen op tel. 024 377 28 29
of boek uw vakantie online op www.caribbeantravel.nl

Stichting Nederlandse Opleiding Hindoe Geestelijke

De hindoe geestelijke - pandit of pandita - is van oudsher de sleutelfiguur binnen de hindoe gemeenschap, waar het gaat om de spirituele en religieuze vorming, opvoeding en geestelijke begeleiding. Hij of zij draagt zorg voor het verrichten van de gewenste godsdienstige handelingen bij de overgang naar de verschillende levensfasen, verzorgt de godsdienstige rituelen en is meer in algemene zin belast met het handhaven en bewaken van de Dharma.

In de huidige structuur van de hindoe gemeenschap en de groeiende belangstelling voor het hindoeïsme is er een duidelijke behoefte aan "eigentijdse" hindoe geestelijken. Deze moeten in staat zijn om met name de hiervoor genoemde vorming en geestelijke begeleiding op moderne wijze gestalte te geven. Dit betekent, dat de moderne hindoe geestelijke de schoonheid, diepgang en kracht van het hindoeïsme over zal moeten kunnen dragen op de rationeel denkende westerse mens.

De colleges van de driejarige opleiding tot hindoe geestelijke worden gegeven aan de Haagse Hogeschool op 15 zaterdagen per cursusjaar. Kosten van de opleiding 725 euro per jaar. Het bestuur van de stichting NOHG streeft naar erkenning van de opleiding als beroepsopleiding op HBO niveau, voor instellingen in de zorgsector en andere relevante instellingen in de publieke sector. Daarnaast zal de hindoe geestelijke actief kunnen zijn in en rond de mandirs van de verschillende hindoe organisaties in Nederland. In de opleiding wordt o.a.veel aandacht besteed aan kennis van het hindoeïsme, spirituele vorming, de Nederlandse samenleving en ook aan het Hindi en Sanskrit.

Het nieuwe cursusjaar gaat begin september van start. Nadere inlichtingen en aanmeldingen mogelijk tot eind augustus via de website www.nohg.nl of per e-mail via info@nohg.nl • Telefonische informatie na 19.00 uur: 06 41386132

HINDORAMA

Venster op een bijzondere doelgroep

GOUDEN TIPS

www.hindorama.nl

HINDORAMA CADEAUBONNEN

Vindt u het ook zo moeilijk elke keer weer een leuk cadeau voor familie of vrienden te bedenken? Hier is een gouden tip: Geef een cadeaubon voor een jaarabonnement (t.w.v. € 22,-) of proefabonnement (t.w.v. € 10.-) op HINDORAMA en bezorg uw familie of vrienden een jaar of halfjaar lang veel leesplezier!

BOEK BIJ GEORGIA TOURS (tel. 070 346 89 31) EN ONTVANG GRATIS EEN PROEFABONNEMENT OP HINDORAMA

EET U GRAAG IN SURINAAMSE STIJL?

Hindorama heeft voor u placemats (per stuk € 2,50) met de mooiste Surinaamse bloemen. Ook leuk als cadeau! De afgebeelde placemats zijn enkele uit de totale Hindorama collectie. Ga naar onze website voor de complete collectie.

VERKRIJGBAAR BIJ EEN VAN ONZE VERKOOPPUNTEN • WWW.HINDORAMA.NL

NEDERLAND:

- DEN HAAG: Ram's Videotheek (Beeklaan 277)
- ROTTERDAM: KMI Starlight (Mathenesserweg 66a)
- UTRECHT: Videotheek Asian en Caribean (Amsterdamsestraatweg 100)
- AMSTERDAM: Ram's Videotheek (Ceintuurbaan 424)

SURINAME:

- SUNAYNA BOETIEK (Cocobiacoweg 53)
- FARANAZ LIT. (Hermitage Mall Unit 205)
- SANOUSCH BOOKS (Mahonylaan 67)
- COMBÉ MARKT (Grote Combéweg 121)

Sampreshan 070 365 46 88 • info@sampreshan.nl • www.sampreshan.nl